

BALLERUP
KOMMUNE

HEDEGÅRDSSKOLEN

KVALITETSRAPPORT

2017

JANUAR 2018

Hedegårdsskolen

1 Indhold

2	Velkommen til kvalitetsrapporten	3
3	Sammenfattende helhedsvurdering af Hedegårdsskolen	4
4	Anbefalinger 2017	6
5	Skolelederens vurdering af den samlede indsats:	7
6	Mål og visioner for folkeskoleområdet i Ballerup Kommune	9
6.1	Fakta om skolen.....	11
7	Skolen mestrer fornyelse.....	13
7.1	Læringsledelse	14
7.2	Supportfunktioner tæt på praksis: Pædagogisk Læringscenter (PLC).....	16
7.3	Supportfunktioner tæt på praksis: Ressourcecenter (RC).....	18
7.4	Implementering af Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL).....	19
7.5	Digitalisering	20
7.6	Åben skole	21
7.7	Implementering af mål- og indholdsbeskrivelse i BFO	23
7.8	Fælles om en god skolestart	24
7.9	Intensive forløb målrettet bestemte grupper:	25
7.10	Udskolingslinjer	27
7.11	Den internationale dimension.....	27
8	Alle lærer optimalt.....	29
8.1	Resultater i prøverne	29
8.2	Nationale test	32
8.3	Overgang til ungdomsuddannelse.....	37
9	Alle skaber fællesskaber	39
9.1	Elevtrivsel	39
9.2	Elevfravær	47
10	Tilsyn.....	48
10.1	Gruppeordningen for elever med vanskeligheder indenfor autismspektret eller med diagnosen ADHD.....	48
10.2	Modtageklasserne	52
Bilag 1:	Trivselsspørgsmål 4.-9. klasse.....	55
Bilag 2:	Trivselsspørgsmål indskoling.....	57

2 Velkommen til kvalitetsrapporten

Center for Skoler, Institutioner og Kultur udarbejder hvert år en kvalitetsrapport for hver distriktsskole, de to specialskoler og skoleområdet som helhed, der behandles af Kommunalbestyrelsen (jf. § 40a i folkeskoleloven lovbekendtgørelse nr. 747 af 20. juni 2016). Det sker i et samarbejde mellem centerets konsulenter og distriktsskolelederne. Kvalitetsrapporten skal beskrive skolevæsenets og de enkelte skolers niveau i forhold til nationalt og lokalt fastsatte mål, en vurdering af niveauet samt en opfølgning på tidligere kvalitetsrapporter.

I bekendtgørelsen er fastsat en række oplysninger, som skal indgå i rapporten. Det er fx resultaterne af prøverne i 9. klasse, nationale test i dansk og matematik, overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelse samt resultater af den obligatoriske trivselsmåling blandt eleverne.

Herudover indgår i skolerapporterne en række øvrige temaer, som Kommunalbestyrelsen har besluttet at følge op på:

- Læringsledelse
- Supportfunktioner tæt på praksis (Pædagogisk Læringscenter og Ressourcecenter)
- Implementering af Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL)
- Digitalisering
- Åben skole
- Implementering af mål- og indholdsbeskrivelser i BFO
- Fælles om en god skolestart
- Intensive forløb målrettet bestemte grupper
- Udskolingslinjer
- Den internationale dimension
- Elevfravær.

Kvalitetsrapporten indledes med en sammenfattende helhedsvurdering af skolen. Herefter følger distriktsskolelederens vurdering af udviklingen efterfulgt af en række punkter, som skolen særligt anerkendes for samt en række anbefalinger til områder, som skolen bør have særligt fokus på de kommende år.

Den sidste del af rapporten er bygget op over de tre overordnede mål for skolerne i Ballerup Kommune:

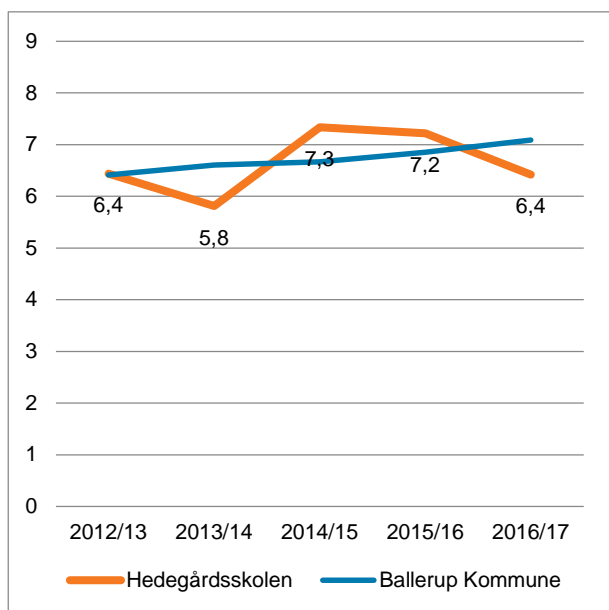
- Alle lærer optimalt
- Alle skaber fællesskaber
- Skolen mestrer fornyelse.

I kapitlet "Skolen mestrer fornyelse" redegøres for de vigtigste tværgående indsatsområder på skoleområdet. Resultaterne for det forgange år afrapporteres i kapitlerne "Alle lærer optimalt" (faglige resultater og overgang til ungdomsuddannelse) og "Alle skaber fællesskaber" (trivselsmålinger og elevfravær).

3 Sammenfattende helhedsvurdering af Hedegårdsskolen

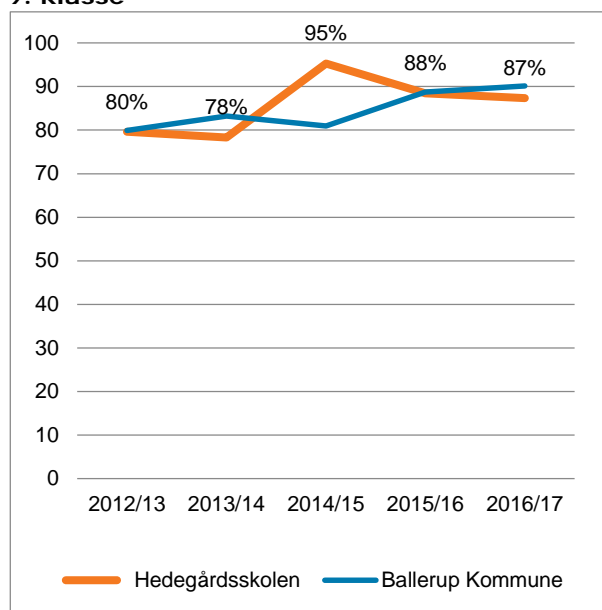
På Hedegårdsskolen er resultaterne ved afgangsprøverne faldet i forhold til tidligere. I 2017 fik eleverne i 9. klasse 6,4 i gennemsnit af de bundne prøver, hvilket er under kommunegennemsnittet (se Figur 1). Det er lykkedes at fastholde niveauet af elever, der får mindst 2 og derover. 87 % af eleverne er i stand til at gå direkte videre i ungdomsuddannelse (se Figur 2). De faglige resultater uddybes i kapitlet "Alle lærer optimalt".

Figur 1: Udviklingen i karaktergennemsnit i bundne prøver

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

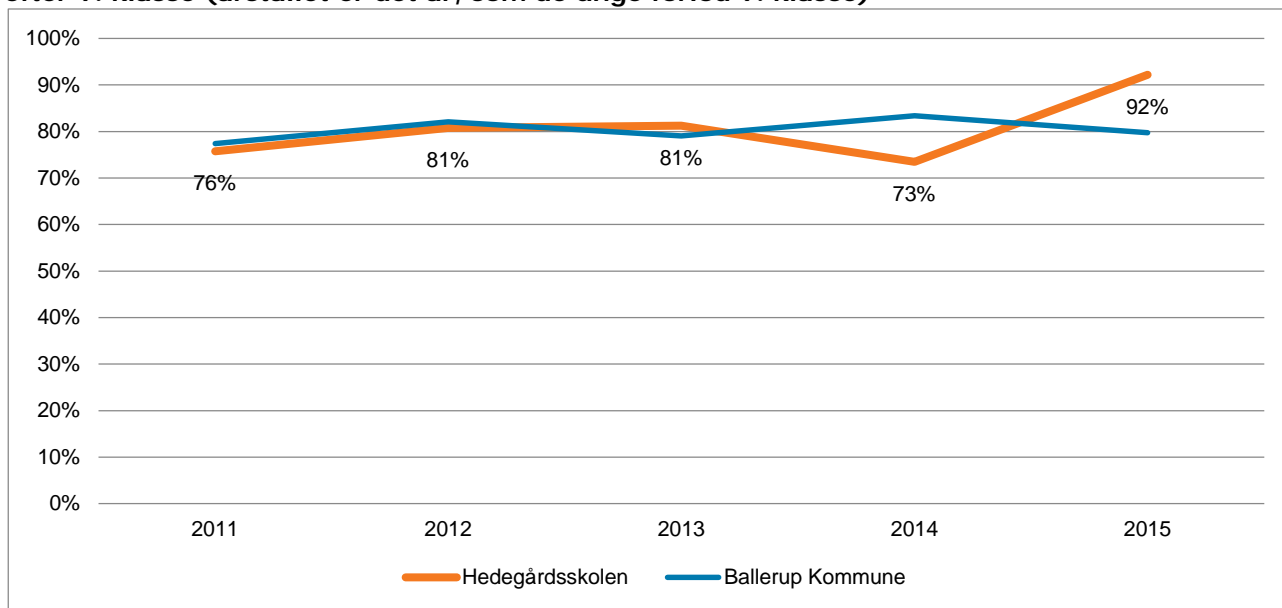
Figur 2: Andelen i % af elever der fik mindst 2 i både dansk og matematik ved afgangsprøven i 9. klasse

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Hvert år gøres status på, hvorvidt de unge er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter, at de forlod 9. klasse. Figur 3 viser udviklingen i dette tal. På Hedegårdsskolen var 92 % fra årgang 2015 i gang med en ungdomsuddannelse. Det er en stigning i forhold til året før og over kommunegennemsnittet. Overgangen til ungdomsuddannelse er foldet mere ud inde i rapporten.

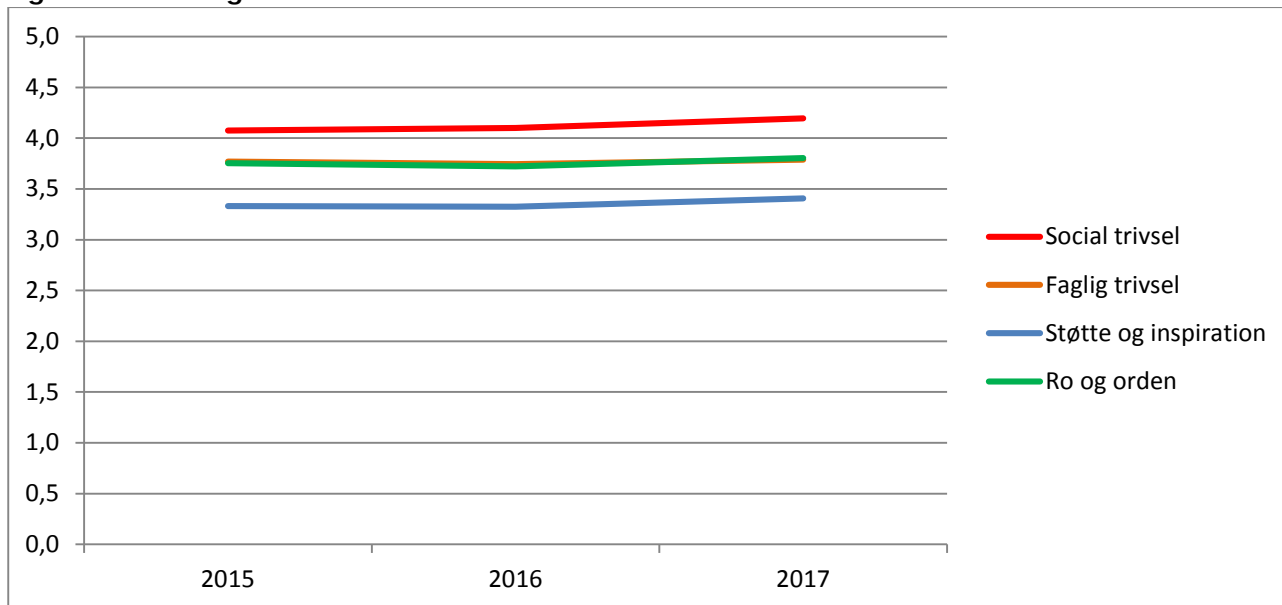
Figur 3: Udviklingen i andelen af unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse (årstallet er det år, som de unge forlod 9. klasse)

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 4 viser udviklingen i elevernes trivsel de sidste tre år. På Hedegårdsskolen er der en svag stigning i elevernes trivsel. Udviklingen i faglig trivsel og ro og orden er sammenfaldende. I kapitlet "Alle skaber fællesskaber" er trivselsresultaterne foldet mere ud.

Figur 4: Udvikling i elevernes trivsel 4.-9.klasse

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

4   **Anbefalinger 2017**

Skolen får anerkendelse for

- At være en solid og veldreven skole, hvor kulturen er sund og en indarbejdet del af organisationen.
- Flere af de ældste elever trives både fagligt og socialt - og flere elever kommer i skole hver dag.
- Stor rummelighed i BFO'en.
- At bevægelse er en integreret del af hverdagen og at der er mange indsatser i forhold til Åben skole.
- Et flot fokus på digital dannelse.
- Prioritering af internationalisering og et globalt udsyn.

Skolen anbefales at

- Blive en højtpræsterende skole og at have et fokus på mellemtrinnet.
- Styrke indsatsen omkring forældresamarbejde.
- Øge fokus på tidlig indsats i forhold til længerevarende elevfravær.
- Fortsætte fokus på mål- og indholdsbeskrivelser i BFO, særligt i forhold til dokumentation og opfølgning.
- Øge fokus i specialtilbuddene på læringsmiljøer, fællesskabets betydning og organisering af dagen.
- Fortsætte udvikling og implementering af et bredere læringsbegreb i modtageklasserne.

5 Skolelederens vurdering af den samlede indsats:

I kvalitetsrapporten for 2016 fik skolen følgende bemærkninger:

Hedegårdsskolen anerkendes for:

- At have skabt en organisation, der hænger sammen, der har en gennemført og systematisk strategi for indsatser – og som har fokus på elevernes progression i læring.
- Igen at have opnået rigtig gode resultater ved afgangsprøverne.
- At have skabt et tæt samarbejde mellem almen og specialområdet på en måde, så alle parter har et udbytte.
- At være i stand til at lægge skemaer, der tilgodeser både elever og lærere/pædagoger, så den afdelingsopdelte skole kan fungere optimalt.
- Et meget flot arbejde i Pædagogisk Læringscenter (PLC), hvor der er opstillet tilbud med beskrivelser og læringsmål, men også for en imponerende organisering af Ressourcecenteret (RC).

Hedegårdsskolen fik følgende anbefalinger i 2016:

- Hav fokus på lærernes kompetencer i forhold til natur/teknik.
- Samtlige lærer/pædagog team skal have fokus på trivselsmålingernes resultater og implementeringen af de handleplaner, som teamet har udarbejdet.
- Drengene præsterer og klarer sig godt på Hedegårdsskolen. Opgaven er at synliggøre og dokumentere nogle af årsagerne til at det lykkes, så erfaringerne kan gives videre.

Status på Hedegårdsskolen

På Hedegårdsskolen har fokus det forgangne år været på en del af de samme punkter, som skolen fik anerkendelse for i år 2016.

Skolen har således fortsat fokus på at have en organisation, der hænger sammen i alle led. Det betyder, at der er fokus på sammenhænge og overgange og samarbejdspartnere indenfor og udenfor organisationen, så eleverne oplever en sammenhængende skoledag. Skolen oplever at have et godt samarbejde internt i organisationen mellem de forskellige personalegrupper og afdelinger. Skolen oplever ligeledes at have et godt samarbejde med dagtilbud og klub i distriktet.

Skolen har også fortsat et stort fokus på elevernes præstationer ved afgangsprøverne og derfor også fokus på elevernes progression i løbet af deres skoletid. Således deltager skolen i Juniortalent, Turbo-forløb samt har elever, der deltager i arrangementer på Sorø Akademi. På skolen gennemfører alle elever de frivillige nationale test, så der kan laves handleplaner for enkelte elever eller grupper af elever i løbet af skoleåret, inden de nationale test gennemføres. Der er opfølgning på diverse test (nationale, kommunale som lokale) af vores vejledere samt pædagogiske ledere.

I forhold til de anbefalinger, skolen modtog sidste år, har der været iværksat forskellige tiltag.

Kompetencer i natur/teknik

Medarbejdere har været på kursus i faget natur/teknik. Vi håber at kunne få uddannet flere i skoleåret 2018/19. Samlet set kan vi se, at skolens linjefagsdækning er steget, hvilket er positivt.

Trivselsmåling

Som opfølgning på trivselsmålingen i starten af 2017 har alle klasseteam formuleret sociale mål for klasserne, hvor trivselsmålingens resultater skulle indgå. Det er en del af den trivselspolitik, som den samlede personalegruppe samt vores skolebestyrelse har lavet i løbet af året. Politikken indeholder bl.a. strategier mod mobning. Det er ligeledes klasseteamet/årgangsteamets ansvar, at der bliver udarbejdet nogle tydelige regler for klasserne/årgangene. Eleverne inddrages i dette afhængig af alder.

De gode erfaringer med drengenes resultater

Nogle af drengene i udskolingen har haft til opgave at lave en lille undersøgelse af, hvorfor drenge på Hedegårdsskolen får gode resultater. Resultatet af undersøgelsen er præsenteret i en lille film. Vi har på skolen ikke det endegyldige svar på, hvorfor drengene klarer sig gennemsnitligt bedre, men vi har fortsat fokus på drengene samt på de bagvedliggende faktorer, som kan have indflydelse på deres præstationer.

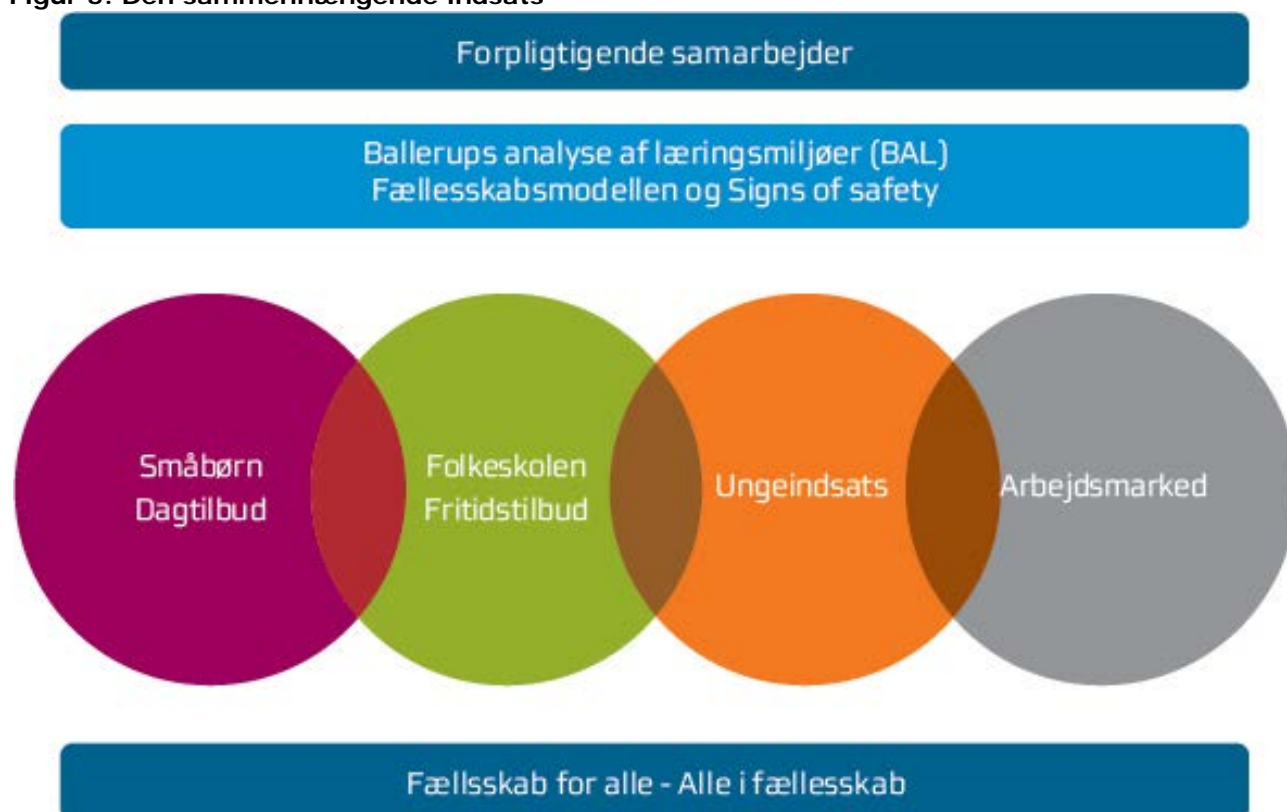

6 Mål og visioner for folkeskoleområdet i Ballerup Kommune

I Ballerup Kommune er der et stærkt fokus på at sikre sammenhængen for borgerne fra 0 til 25 år.

Det overordnede mål er, at alle borgere – børn, unge som voksne – skal opleve, at hele kommunen arbejder samlet og koordineret for at skabe de bedste forudsætninger for, at alle kan leve et godt, selvstændigt og udviklende liv – hele livet.

Figur 5: Den sammenhængende indsats

Et af skridtene er vedtagelsen af en ny børne- og ungestrategi i 2017: Fællesskab for alle – Alle i Fællesskab. Strategien gælder alle indsatser for børn og unge i alderen 0-25 år, og de overordnede mål med strategien er:

- Alle ledere og medarbejdere indgår i et tæt og forpligtende samarbejde om at udmønte et sammenhængende udviklingsforløb for børn og unge.
- Alle ledere og medarbejdere indgår i et tæt og forpligtende samarbejde om at sikre, at alle børn og unge inkluderes i fællesskabet.
- Alle børn og unge indgår i et eller flere forpligtende fællesskaber.
- Alle børn og unge oplever livskvalitet og livsduelighed i forhold til uddannelse og job.

Strategien definerer et fælles børnesyn og beskriver kendetegn inden for tre temaer: trivsel, læring og samarbejde.

Strategien udmøntes i konkrete indsatser:

- Kvalitetsudvikling af almenområdet ved hjælp Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL), (forankret i Center for Skoler, Institutioner og Kultur).
- Fællesskabsmodellen der sikrer tidlig indsats i de foregribende foranstaltninger, (forankret i Center for Børne- og Ungerådgivning).

Udover de tværgående indsatser har kommunen visioner, der sætter rammen for udviklingen af henholdsvis dagtilbud (Dagtilbud med Mening), skoler (Skole med Vilje) og klubber (Klub for Alle).

Skole med Vilje har tre overordnede mål:

- Alle børn lærer optimalt i skolen
- Alle skaber fællesskaber i skolen
- Skolen mestrer fornyelse.

I afsnittet "Skolen mestrer fornyelse" er beskrevet, hvordan skolerne arbejder med at indfri de overordnede mål. I afsnittene "Alle lærer optimalt" og "Alle skaber fællesskaber" er en status på de nationalt og lokalt fastsatte mål for skolerne.

Status på Hedegårdsskolen

På Hedegårdsskolen arbejdes med Skole med Vilje i samtaler og fora på skolen. Skolen har mange traditioner og gode værdier for fællesskaber både på afdelingerne og på tværs af afdelinger.

Skolebestyrelsen har besluttet følgende bløde mål:

- Børn der trives
- Velfungerende klasser, som orienterer sig bredt på hele skolen og i det omgivende samfund
- Der hersker samarbejde og tolerance i klasserne og på hele skolen
- Der er en god omgangstone på skolen
- Skolen bærer præg af åbenhed og ærlighed.

Trivselsmålingen er et af tegnene på, om arbejdet med vores børn lykkes. 83 % af eleverne fra 4. – 9. klasse bliver aldrig mobbet, og det er en stigning på 5 % point i forhold til forrige måling. 75 % af vores elever synes, de er fagligt godt med, mens 22 % ikke helt er klar over, hvor de ligger fagligt. Her bør vi arbejde yderligere med tydelighed, så eleverne ved, hvad de skal kunne.

Fra 0.- 3. klasse siger 97 % af vores elever, at de er glade for skolen, og 96 % synes, at de lærer spændende ting. Generelt er der gode tegn på, at vores børn trives i skolen. Dog er det værd at undersøge forståelsen af ordet mobning, og hvorfor nogle føler sig mobbet. 86 % af vores elever synes, at de meget tit eller tit kan høre, hvad læreren siger i undervisningen. Det er tegn på, at der er ro i klassen, at vores elever trives i et roligt undervisningsmiljø, og at der i overvejende grad er mulighed for læring og faglig fordybelse tilstede i klasseværelset.

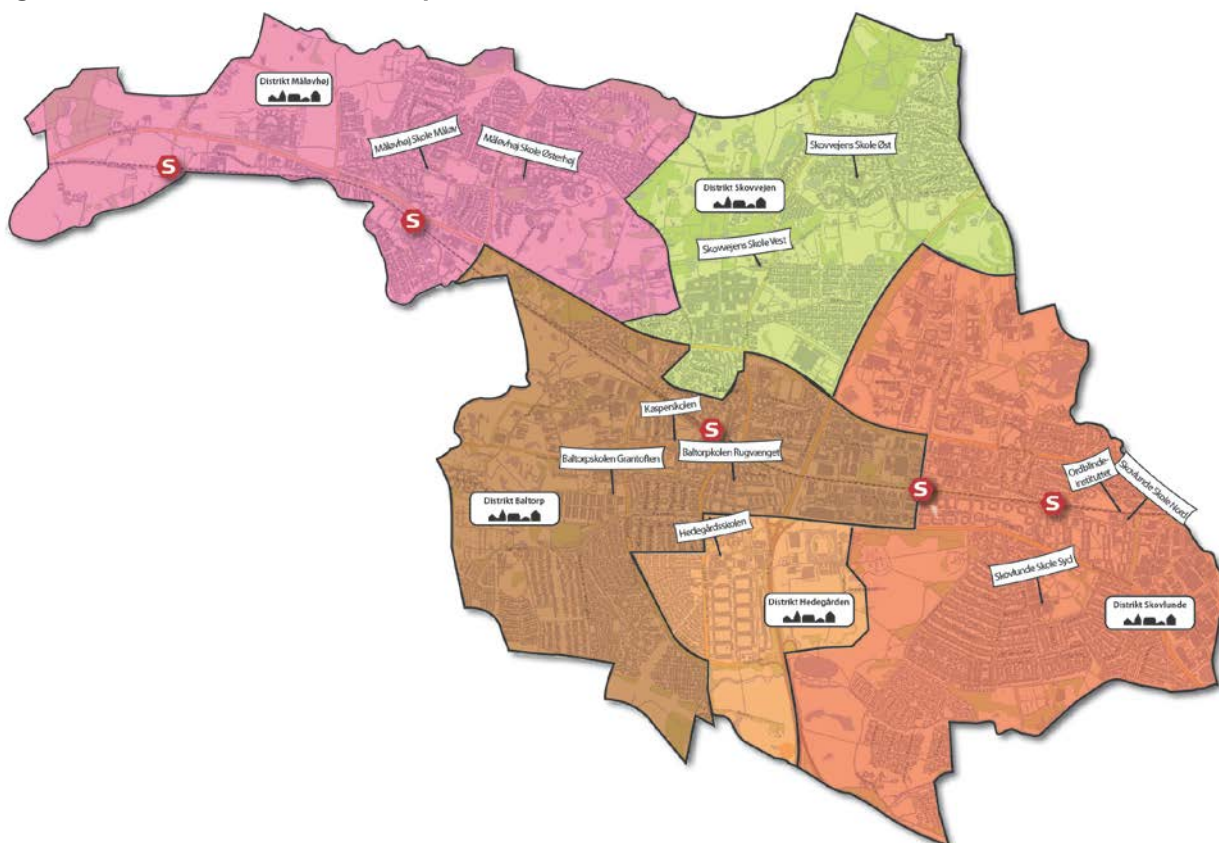
Elevfraværet er inden for alle tre fraværstyper faldet i forhold til den seneste kvalitetsrapport. Og alt andet lige må grundlaget for læring være, at eleven møder i skolen.

I den kommende periode vil alle lærere og pædagoger komme på kursus i konflikthåndtering og et genopfriskningskursus i klasseledelse. Begge dele er tiltag, der skal understøtte børnenes trivsel i skolen og i BFO.

6.1 Fakta om skolen

Skoleområdet i Ballerup Kommune består siden 1. august 2015 af fem distriktsskoler og to specialskoler. Skoledistrikterne ses i Figur 6.

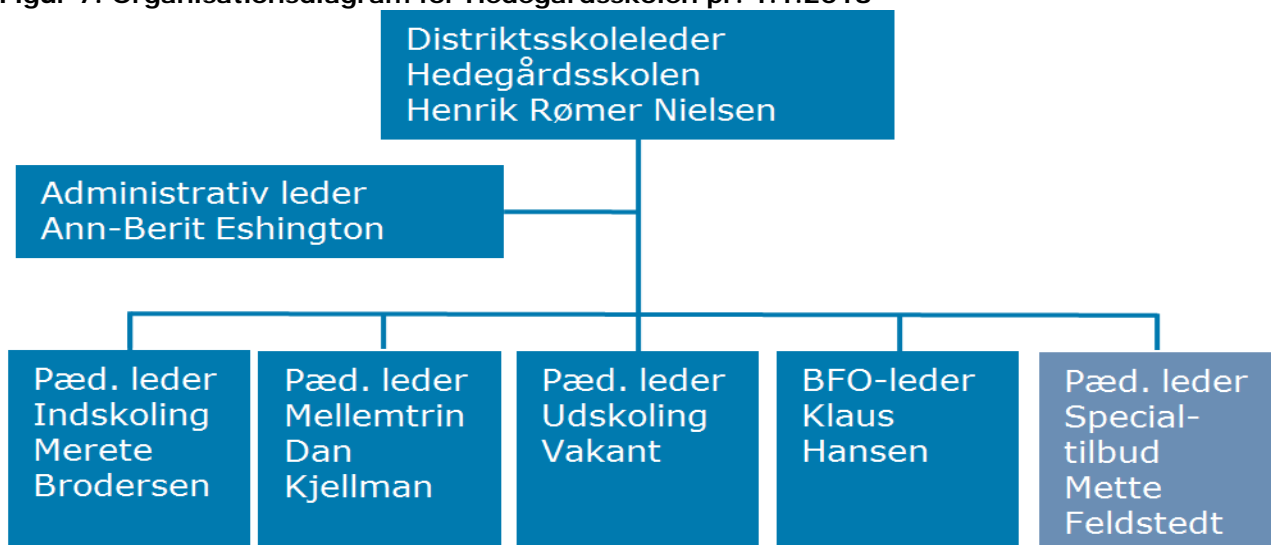
Figur 6: Skoledistrikter i Ballerup Kommune

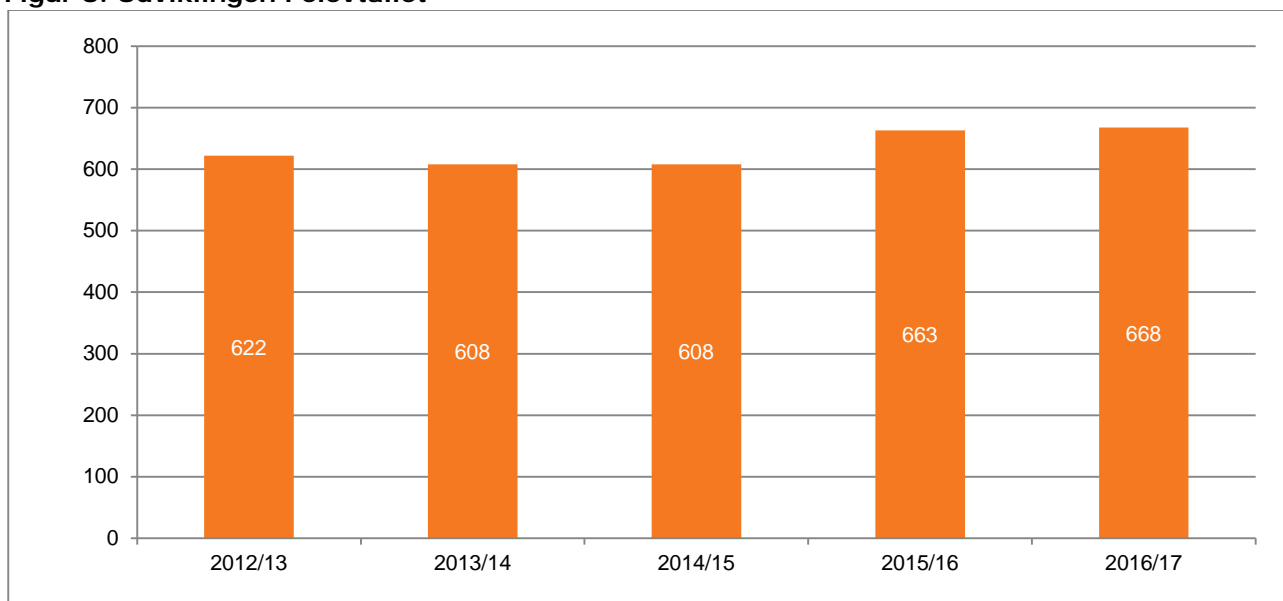
Hedegårdsskolen består af 3 almenafdelinger (indskoling, mellemtrin og udskoling), en gruppeordning for elever med ADHD og autismespektrumforstyrrelser samt kommunens modtageklasser (Figur 7). Gruppeordningen og modtageklasserne har fælles leder.

5. september 2016 var der indmeldt 668 børn i alt på Hedegårdsskolen (Figur 8).

Figur 7: Organisationsdiagram for Hedegårdsskolen pr. 1.1.2018

Figur 8: Udviklingen i elevtallet

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

7 Skolen mestrer fornyelse

Der er to hovedspor i udviklingen af skoleområdet i Ballerup Kommune:

- Ledelse tæt på kerneopgaven
- Udvikling af pædagogiske supportfunktioner tæt på praksis.

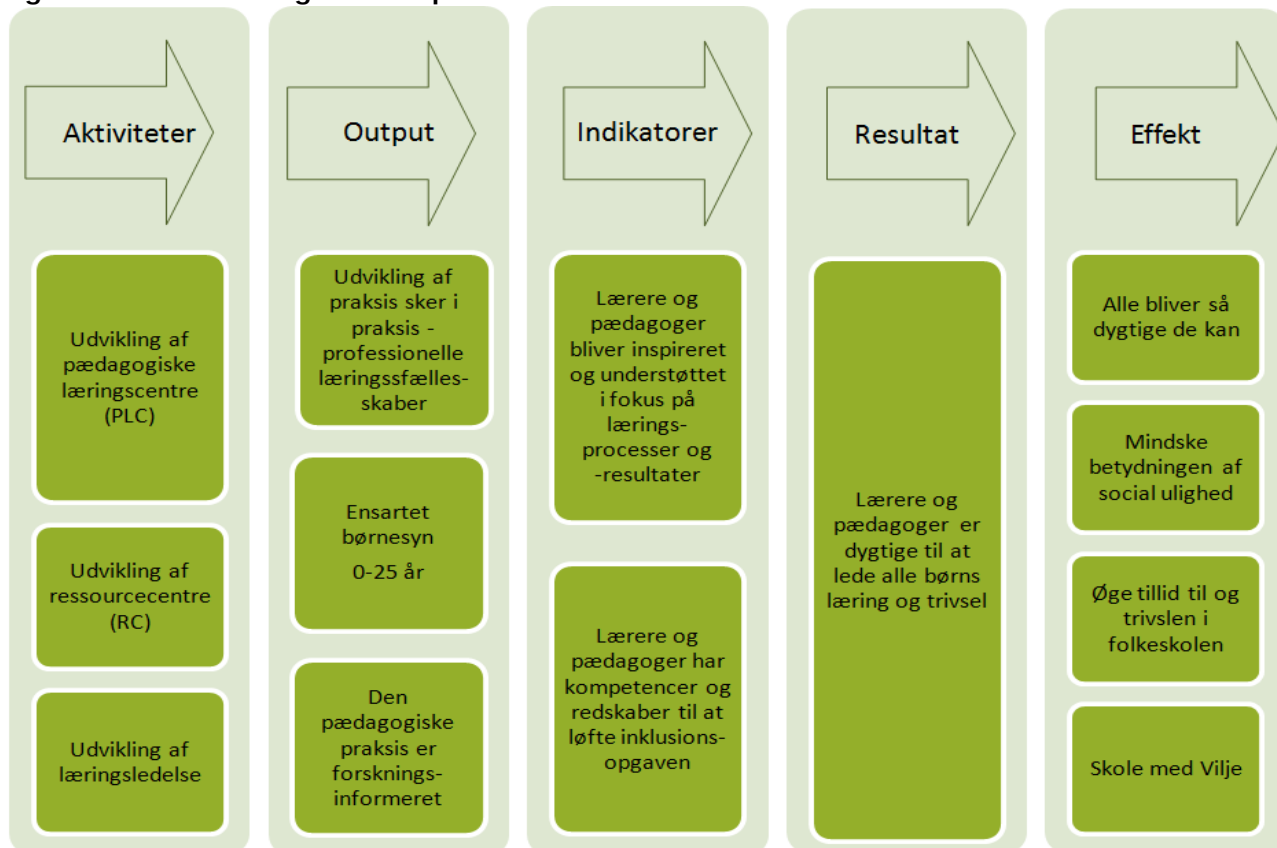
Fundamentet for ledelse tæt på kerneopgaven blev skabt med indførelse af skolestrukturen med en ensartet ledelsesstruktur på alle skoler. Der er to ledelsesniveauer: distriktsskoleledere med det overordnede strategiske ansvar og pædagogiske ledere med ansvar for ledelse tæt på praksis. Ud over skabelse af disse strukturelle rammer har der været en indsats målrettet læringsledelse som metode.

Det andet spor er at sikre ekspertise tæt på de fagprofessionelle, som kan være med til at udvikle praksis. På skolerne er denne ekspertise organiseret i to enheder: Pædagogiske Læringscentre (PLC) og Ressourcecentre (RC). Kort fortalt er PLCs opgave at understøtte fagligheden (fx læsning, matematik, science), og RCs at have fokus på børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Fra 2017 er der sat yderligere fokus på alle børns trivsel og læring med vedtagelse af den ny børne- og ungestrategi samt udrulning af Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL).

I det følgende foldes indsatserne i forhold til læringsledelse, supportfunktioner (ekspertise) og BAL yderligere ud, og der gives en kort status for tre indsatsområder.

Figur 9: Skoleudvikling i Ballerup Kommune

7.1 Læringsledelse

Læringsledelse er overskriften på den indsats, vi har haft i Ballerup Kommune for at sikre pædagogisk ledelse tæt på kerneopgaven. Det handler om at udvikle undervisning og læring gennem ledelsens involvering i praksis. Lederen er via sine observationer med til at skærpe blikket på samspillet mellem undervisningens tilrettelæggelse, elevernes læreprocesser og læringsudbytte.

I Ballerup Kommune har alle skoler de sidste fire år arbejdet med læringsledelse, primært gennem lederobservationer på alle niveauer i organisationen fra medarbejderniveau over pædagogisk leder og distriktsleder til centerchef. Formålet er primært at bringe den pædagogiske ledelse tæt på praksis, hvilket har været et af de politiske pejlemærker, kommunalbestyrelsen har opstillet i forbindelse med den ændrede skolestruktur 2015. Der er blevet fulgt op på processen en gang om året i kvalitetsrapporten.

Mål for skoleåret 2017/18

- At læringsledelse gennem lederobservation lever på alle niveauer i organisationen og bidrager til udviklingen af kvalitet og potentialer i læringsmiljøerne på skolerne.
- At alle medarbejdere ved, hvornår og med hvilket fokus de vil modtage en pædagogisk leders observation i undervisning og efterfølgende feedback.
- At alle ledere i løbet af kommende skoleår modtager en distriktsleders eller centerchefs observation og feedback.
- At kommunens fælles observationsguide vurderes i foråret 2018.

På et møde med distriktsskolelederne juni 2017 er det yderligere besluttet, at:

- Skolerne "tager endnu en runde" med lederobservation ud fra den tidligere grundskabelon (formøde, lederobservation, feedbacksamtale) for at sikre forankring i organisationen. Skolerne har på baggrund af analyse af datamateriale fra sidste års lederobservationer og anden data valgt lokale nedslag og fokusområder for dette års arbejde. Dette vil fremgå af de enkelte skolers kvalitetsrapporter.
- Brugen af observationsguiden er i særligt fokus, da den tages op til eftersyn i foråret 2018.
- Nye ledere får tilbud om et introkursus til læringsledelse gennem lederobservation.

Eftersyn af observationsguide foråret 2018

Observationsguiden er udviklet i samarbejde mellem de respektive ledergrupper og konsulenter i skoleåret 2015/16. En status i skoleåret 2016/17 viste imidlertid, at observationsguiden ikke fuldt ud blev udnyttet som det værktøj og den støtte, den var tiltænkt som. Derfor får den et eftersyn i 2018.

Observationsguide

Den fælles observationsguide for Ballerups skoler 2016 - 2017

Observationsguidens fire punkter skal skærpe blikket på samspillet mellem undervisningens tilrettelæggelse, elevernes læreprocesser og læringsudbytte.

Observationsguiden sikrer et blik på følgende:

Rammesætning af undervisningen (Lektionens opstart)	1. Hvordan ved eleverne, hvad de skal lære i dag?
Undervejs	2. Hvordan deltager eleverne i læringsaktiviteterne? 3. Hvilke "tegn på viden" og "tegn på færdigheder" kommer frem hos eleverne?
Opsamling på undervisningen (Lektionens afrunding)	4. På hvilken måde bliver der til sidst samlet op på, hvad udbyttet af undervisningen blev i dag?

Herudover aftaler parterne indbyrdes, hvad der særligt skal fokuseres på - se observationsskemaet

Observationskema

For at fastholde observation af guidens fire punkter samt det indbyrdes aftalte, for at hjælpe PL med at adskille observationer og egne refleksioner/spørgsmål, og sidst men ikke mindst for at kvalificere den lærende samtale med medarbejderen udfyldes observationsskemaet undervej i observationen.

Dato: Tid: Underviser: Observatør:

Udvalgte observationspunkter (hvad er der aftalt med læreren/pædagogen at fokusere særligt på?):

Punkt (i obs.-guidien)	Observationsbeskrivelser	Egen reaktion og spørgsmål	Stof til samtale med medarbejderen

Fra januar til marts 2018 vil der være opfølgingsmøder med ledelsesteamene på alle skoler. På møderne vil skolernes brug af observationsguiden være et fokusområde.

Status på Hedegårdsskolen

På Hedegårdsskolen har det primære fokus i forhold til læringsledelse været synlige læringsmål. Udover dette overordnede mål har den pædagogiske leder i samarbejde med medarbejderen udvalgt nogle andre fokuspunkter, som skulle indgå i lederens observation. Vores observationer består af 3 trin:

Formøde – drøftelse af selve fokuset med den enkelte lærer

Observation – den/de lektioner, i hvilken man observerer undervisning

Feedback – den efterfølgende samtale med den enkelte lærer.

Vi oplever læringsledelse og undervisningsobservation som et rigtig godt værktøj til at komme nærmere den gode undervisning samtidig med, at den pædagogiske leder får et unikt kendskab til sit personales kompetencer.

I november 2017 havde vi besøg af 14 skoleledere fra Aalborg Kommune. Dette besøg var kommet i stand på baggrund af, at Hedegårdsskolen sammen med konsulent Malene Ringvad havde deltaget i en KL-konference omkring læringsledelse og undervisningsobservation. Dette besøg var meget positivt og gav en positiv udveksling af gode ideer lederne mellem.

Som tidligere nævnt har antallet af observationer i efteråret 2017 været mindre end planlagt, hvilket skyldes manglende ledelseskapaletet i forbindelse med lederskifte. Vi forventer at videreudvikle undervisningsobservation og læringsledelse, når vi igen er fuldtallige i ledelsen.

7.2 Supportfunktioner tæt på praksis: Pædagogisk Læringscenter (PLC)

De pædagogiske læringscentre er en videreudvikling af de tidligere skolebiblioteker. Udover fortsat at håndtere alle skolens læringsressourcer og tilbyde vejledning i brugen heraf, er funktionerne siden august 2014 udvidet til i højere grad at omfatte strukturerede, læringsrelaterede aktiviteter og didaktisk vejledning – primært i forhold til lærere og pædagoger, men også til elever.

Grundtanken i PLC er at samle relevante ressourcer og ressourcepersoner på ét sted og dermed kvalificere, koordinere og tydeliggøre indsatser og vejledning, eksempelvis inden for læsning og digital dannelse.

Dette sikres bl.a. ved bredt sammensatte PLC-team, bestående af skolebibliotekarere samt læse- og it-vejledere. Flere steder suppleres teamet med matematikvejledere, pædagoger og andre relevante fagligheder.

PLCs funktioner:

- **Vejledning.** En af PLCs primære opgaver er at understøtte og kvalificere lærernes undervisning og elevernes læring gennem didaktisk vejledning, eksempelvis i forhold til læseindsatser, anvendelsen af digitale og analoge læremidler og særlige indsatsområder. Vejledningen kan også være ren didaktisk. Der er på alle læringscentre ansat læringsvejledere, der har gennemgået et større uddannelsesforløb i foråret 2016.

- **Materialehåndtering.** PLC varetager materialehåndtering og indkøb samt har kendskab til udviklingen inden for læremidler og medier i bred forstand.
- **Skoleudvikling.** PLC skal understøtte fokusområder og specifikke indsatser på skolen. Derfor er en repræsentant fra PLC-teamet flere steder med i skolens udviklingsgruppe for at kunne byde ind i opgaveløsningen.

Kulturformidling og åben skole

PLC skal understøtte elevernes møde med kunst og kultur via lokale, kommunale og/eller nationale projekter – store som små.

PLC skal danne ramme for udstillinger (elevernes egne og kunstneres), møde med forfattere og andre kunstnere, højt-læsningsarrangementer, varierende konkurrencer osv.

Derudover formidler PLC-teamet kontakter og tilbud mellem skolen og det omgivende samfund, fx folkebiblioteket, det lokale kultur- og foreningsliv samt erhvervslivet. Dette sker fra skoleåret 2017/18 via platformen skolenivirkeligheden.dk (se senere afsnit om åben skole).

Status på Hedegårdsskolen

På Hedegårdsskolen er PLC meget velfungerende. Hvert år bliver der lavet et årshjul/katalog, som viser skolens indsatser – obligatoriske og frivillige. Det vil sige alle de forløb, hvor en af vores vejledere er tilknyttet. Det er alt fra makkerlæsning til forskellige forløb i matematik og it. PLC århjul/kataloget bliver lavet, så det er klar til skoleårets planlægning, så alle lærerne på skolen kan tænke forløbene ind i deres årsplanlægning.

PLC har en god mødestruktur. Sammen med ressourcecentret har alle vores vejledere booket et 90-minutters modul i deres skema til mødeaktivitet om ugen. Det betyder, at alle vejledere er tilgængelige for møder og planlægning samtidig. Denne mødestruktur vil blive uddybet i afsnittet om RC.

Fokus i forhold til faseplanen:

I forhold til faseplanen er PLC på Hedegårdsskolen ret langt fremme, på nogle punkter i fase 3 og andre punkter i fase 4. Rent fysisk har vi et moderne og kreativt PLC, der indbyder til læring. Vi har et åbent PLC (det kan ikke låses af), hvilket kræver respekt af alle eleverne i forhold til at behandle bøger og andre materialer pænt. Vejlederne tilknyttet PLC er synlige og aktive ude i klasseværelserne og også tilgængelige for kolleger, der mangler inspiration og vejledning.

Mål for det kommende år:

Vores mål for det kommende år er at samle vores PLC endnu mere. I PLC har vi drøftet, at personsammensætningen godt kan udvides, da vi fx kun har én pædagogisk it-vejleder, hvilket er lidt i forhold til at dække indsatser på en hel skole. I forhold til matematik er vi også ved at udvide. Lige nu har vi én matematikvejleder tilknyttet PLC, men i foråret 2018 sender vi endnu to medarbejdere på uddannelse (et PD-modul), så vi fremover har en matematikvejleder tilknyttet hver afdeling – indskoling, mellemtrin og udskoling. Sluttelig har det været drøftet, at PLC skal involveres mere i beslutninger omkring skoleudvikling, så PLC bedre kan bakke op omkring diverse beslutninger på en god og konstruktiv måde.

7.3 Supportfunktioner tæt på praksis: Ressourcecenter (RC)

Skolernes ressourcecentre har til opgave at arbejde målrettet og kvalitetsorienteret i forhold til at understøtte børne- og ungestrategien Fællesskab for alle – Alle i fællesskab, herunder øge deltagelsesmulighederne for alle børn.

Alle distriktsskolerne har derfor et ressourcecenter, hvortil der er tilknyttet et team af lærere og pædagoger med specialpædagogisk viden, som er organiseret i et ressourcecenter team ledet af en af distriktsskolens pædagogiske ledere.

I korte træk er ressourcecentrets opgave, at:

- Samle og understøtte skolens ressourcepersoner i at arbejde specialpædagogisk, socialpædagogisk og fagligt i tæt dialog med lærer-/pædagogteam.
- Løse udfordringer og problematikker i skolens hverdag så tæt på praksis som muligt ved at tilbyde vejledning.
- Tilbyde vejledning, sparring, co-teaching og hjælp til nye handlemuligheder.
- Medvirke til at den nyeste pædagogisk og specialpædagogisk viden og kompetencer sættes i spil i det daglige læringsmiljø.
- Samarbejde tæt med PPR i forhold til at løse opgaver på tværs af fagområder.
- Samarbejde med PLC i forhold til vejledningsfunktionen.

Lederne skolernes ressourcecentre mødes jævnligt i et fælles fagligt forum. Her samarbejdes der om at dele erfaringer og nyeste faglige viden i arbejdet med opbygningen af inkluderende læringsfællesskaber, herunder kompetenceudvikling af ressourcecenterets medarbejdere i forhold til at kvalificere dem til at indgå i kollegiale vejledningsrelationer.

I 2017 er formuleret en fælles kommunal rammebeskrivelse, som præciserer, hvilke opgaver ressourcecenteret skal løse. Der er også lavet en plan for implementeringen af RC på skolerne samt opstillet succeskriterier for et velfungerende RC.

Herudover har skolerne i fællesskab udarbejdet et indstillingsskema, som skal bruges i forbindelse med anmodning om hjælp fra RC. Målet med skemaet er at sikre ensartet adgang til kompetencerne samt at understøtte lærerne i at arbejde med problemstillingen.

Status på Hedegårdsskolen

I skoleåret 2016/17 år indførte RC i samarbejde med PLC en ny mødestruktur. Vi har nu udvidet tid til mødetid, så vejlederne har 90 minutter til rådighed til møder mm.

Mødestrukturen er opskrevet i et skema, der tydeliggør tidsramme og -omfang, hyppighed, personkreds samt, hvem man har mulighed for yderligere at involvere. Det er udpenslet og tydeliggjort, hvornår de forskellige er involveret, fx. ledelsen, LKT-vejleder (Læring, kontakt og trivsel), læsevejleder, matematikvejleder, C-BUR etc. Den stramme struktur har vist sig nyttig.

I RC deltager desuden én repræsentant fra ressourcepædagogerne samt én repræsentant fra gruppeordningerne.

Det primære fokus i RC har været at udvikle RC til at imødegå de udfordringer, som skolen har. I samarbejde med PLC har LKT-vejlederne nu nogle obligatoriske forløb, som er synlige i vores katalog. Disse forløb skulle gerne være med til at styrke de forebyggende indsatser, så vi oplever færre akutte indsatser.

I forhold til faseplanen for RC oplever vi på skolen, at vi er nået ret langt. På nogle punkter er vi i fase 3 og andre punkter i fase 4. Vores vejledere bliver brugt, og flere forløb er med

udgangspunkt i forebyggende indsatser, hvor lærerteamet selv skal tage over og videreføre forløbet. Når skolens RC ikke fuldt er i fase 4, skyldes det, at der endnu ikke arbejdes med BAL, da medarbejderne først skal på BAL-kursus i efteråret 2018.

7.4 Implementering af Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL)

Ballerups Analyse af Læringsmiljøer (BAL) er en fælles model til analyse af læringsmiljøet. Grundlaget for BAL er et anerkendende børne- og ungesyn, en systematisk bestræbelse på at se sammenhænge i børn og unges liv. Dette med udgangspunkt i en ressourceorienteret tilgang til relationsarbejde og til organisatorisk udvikling.

Implementeringen af BAL består overordnet af tre elementer:

- Udvikling af analysemodellen (forår 2017)
- Uddannelse og træning af fagprofessionelle i gennemførelse af BAL (2017–2020)
- Forankring af BAL som metode (2017–2021).
-

Implementeringen foregår i distrikter, så skolen, klubben og dagtilbuddet er i gang samtidig. Der er både fokus på uddannelse af medarbejdere og ledere.

Distrikterne starter forskudt af hinanden, så første distrikt starter efterår 2017, og sidste distrikt starter efterår 2018. Hvert distriktsforløb varer ca. 2½ år.

Skovvejen startede august 2017, Måløvhøj november 2017, Kasperskolen og Ordblindeinstituttet marts 2018.

Baltorpskolen, Hedegårdsskolen og Skovlunde går i gang efter sommerferien 2018.

I foråret 2017 er gennemført et pilotprojekt for fase 1. Pilotforløbet har omfattet fire team i Distrikt Skovvejen, heraf to fra Skovvejens Skole. Erfaringerne fra pilotprojektet er overvejende positive og har ført til mindre justeringer af implementeringen.

Status på Hedegårdsskolen

Hedegårdsskolen skal som nævnt først i gang med BAL i efteråret 2018, hvorfor der ikke arbejdes med BAL systematisk endnu. Dog er alle medarbejdere gentagne gange blevet præsenteret for fællesskabsmodellen, og "Fællesskab for alle - Alle i fællesskab". På skolen oplever vi, at der generelt bliver arbejdet med et systematisk anerkendende børnesyn, som medvirker til, at mange forskellige typer af børn og unge trives og indgår i vores fællesskaber på skolen.

Øvrige indsatsområder på tværs af skoleområdet

7.5 Digitalisering

Ballerup Kommunes digitaliseringsstrategi 2014-2017 for 0-18-årsområdet har særligt fokus på:

- Særlige initiativer til indkøb af digitale læremidler
- Velfungerende it og infrastruktur
- Klare mål for anvendelsen af it.

Strategien er i gang med at blive revideret, og en ny strategi forventes vedtaget i løbet af første halvår i 2018.

Der har de sidste år været nogle store indsatser inden for digitalisering:

- Implementering af læringsplatformen Meebook
- Investering i hardware
- Didaktiske tiltag og indkøb af digitale undervisningsmaterialer
- Udvikling af medarbejdernes didaktiske og digitale kompetencer på deres fagfelt.

Meebook

I 2015 blev Meebook taget i brug som læringsplatformen i Ballerup Kommune. Læringsplatformen anvendes til årsplaner, elevplaner, videndelingsværktøj og ikke mindst planlægning, udførelse og evaluering af undervisningen. De forskellige elementer er blevet rullet gradvist ud. Første år med Meebook bestod mest af små nedslag i programmets værktøjer. I 2017 blev sat krav til lærerne og pædagogerne om, at de skulle anvende Meebook som planlægnings- og årsplansværktøj.

Den sidste og igangværende fase af implementeringen af Meebook er værktøjet til de digitale elevplaner. Dermed lever Ballerup Kommune op til kravet om, at alle elevplaner skal være digitale senest 31.12.2017 (Bekendtgørelse om krav til digitale elevplaner i folkeskolen, BEK nr. 704 af 23/06/2014).

Meebook bliver en del af AULA, som fra august 2019 bliver skolernes primære digitale portal og favner alt fra hjemmeside, digitale læremidler til samarbejds- og beskedsystem.

Hardware

Flere skoler har de seneste år indkøbt forskellige digitale enheder, så det på flere årgange har været muligt, at hver elev har sin egen enhed (ofte kaldet 1:1). Det har betydet et øget brug af it i skolerne. En fornuftig udvikling, der falder i tråd med regeringens ønske om, at digitalisering af folkeskolen bidrager til at sikre folkeskolereformens intentioner om øget kvalitet og brug af digitale læremidler.

I budget 2018 er der afsat penge, så alle elever fra 4.-9. klasse kan tilbydes en digital enhed i løbet af 2018 og 2019. Der er også afsat penge til vedligehold af eksisterende enheder.

Digitale undervisningsmaterialer og didaktiske tiltag

For at understøtte anvendelsen af it i folkeskolen afsatte regeringen i 2012 en pulje på 500 mio. kr. til medfinansiering af kommunernes indkøb af digitale læremidler. I Ballerup

Formålet med samarbejdet skal være, at det skal bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner.

Ballerup Kommune har en mangeårig tradition for at samarbejde med det omkringliggende samfund. Initiativer som First Lego League, adoptionsklasser og agentforløb med ungdomsuddannelser har fungeret i mange år. Etableringen af Kulturtjenesten (et samarbejde mellem skoler, institutioner biblioteker og kunstsolen samt Skoletjenesten i Pederstrup) har også bidraget til et større og bredere samarbejde.

Samarbejdet med ungdomsskolen og musikskolen er i gang med god variation af forløb og temaer. Yderligere har Ballerup Kommune i 2017 etableret et samarbejde med Kunstmuseet Arken, hvor museets skoletjeneste også understøtter børns læring ud fra en kreativ, skabende og tolkende vinkel.

For at skabe et bedre bindeled imellem de forskellige aktører og skolerne og for at synliggøre de mange forskelligartede tilbud, har Ballerup Kommune i 2017 investeret i portalen "Skolen i virkeligheden" (skolenivirkeligheden.dk). Her kan interesserede samarbejdspartnere nemt og enkelt oprette tilbud, der bidrager til læring i en længere og mere varieret skoledag. Lærere og pædagoger kan tilsvarende nemt og overskueligt finde et tilbud, der kan understøtte undervisningsforløb med udgangspunkt i de faglige mål for et fag.

Pr. august 2017 rummede portalen over 60 forskellige tilbud målrettet børn i Ballerup Kommune. Der fx initiativer inden for natur og friluftsliv, kreativitet, motion og bevægelse, kultur og samfund, erhverv samt ungdomsuddannelser. Den åbne skole er i stadig udvikling.

Status på Hedegårdsskolen

I Hedegårdsskolens indskoling arrangeres en bred vifte af kulturelle tilbud. Turene bliver planlagt af vores kulturkoordinator. Kulturkoordinatoren gennemfører turene sammen med de lærere, der tilmelder deres klasser. Hver tur omhandler nogle temaer, som turene er bygget op omkring.

Der har det forløbne år været ture til Eremitagesletten, jul i Pederstrup, Politimuseet, Folketinget og Vestvolden. På enkelte af turene har den lokale præst deltaget. Derudover har der været arrangeret teaterture samt deltagelse i diverse aktiviteter, som arrangeres mere bredt, fx Sigurd Barret, der fortalte om Luther.

I indskolingen oprettede vi sidste år et skolekor, som et frivilligt tilbud efter skoletid. Koret er ret populært og har ca. 25 – 30 elever fra 1. til 3. klasse. Koret synger fast ved skolearrangementer, men har også været ud og give koncerter på plejehjem og i daginstitutioner.

Herudover samarbejder skolen med de lokale sportsforeninger. Bl.a. Ballerup Atletikklub som hvert år arrangerer et minimaraton for skolens 0.–6. klasse samt for daginstitutionerne i området.

I forbindelse med Hedegårdsbebyggelsens 50 års jubilæum stod kulturnetværket for et projekt, hvor børn fra institutioner og skolen skulle lave et fælles tæppe. Børnene malede malerier på plader, som blev sat sammen til et stort vægtæppe. Tæppet er sat op bag scenen på festpladsen. Ca. 250 børn fra 1 til 18 år deltog, og der kom et tilsvarende antal malerier ud af det.

Mellemtrinnet og udskoling på Hedegårdsskolen benytter meget gerne portalen skolenivirkeligheden.dk og deltager i forskellige kulturelle arrangementer, som fx Skammerens Datter i Baltoppen. Mellemtrinnet deltager også fast i First Lego League.

Hedegårdsskolen har endvidere et samarbejde med virksomheden Jakon, der har 7.c som adoptionsklasse. Dette samarbejde er meget givende for eleverne.

For hele skolen gælder, at vi deltager flittigt i mange sportsarrangementer, og i skoleåret 2016/17 har vi opnået rigtig mange gode resultater. Vi havde fx et pigehold, der vandt guld ved DM for Skole Basketball, og i fodbold kom et pigehold helt til finalen i Ekstra Bladets Skolefodboldsturnering.

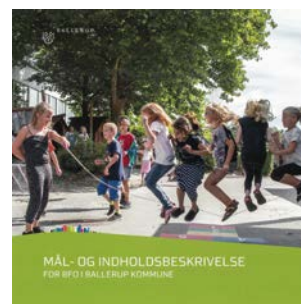
I indskoling har vi fodboldskole, som faciliteres i BFO-tiden i samarbejde med den lokale fodboldklub. Desuden samarbejder vi med svømmeklubben Triton omkring forsøg med svømning i 2. klasse.

På mellemtrinnet deltager vi i Skole-OL. I 2016/17 blev en af vores klasser kredsvindere og var i Århus for at konkurrere om Danmarksmesterskabet. På mellemtrinnet og i udskoling oplever vi generelt mange hold, der kommer langt i diverse turneringer, og i indeværende år har vi lige nu kredsvindere i fodbold, håndbold og basketball – hold der alle skal videre til DM. Fra skolens side bakker vi op omkring diverse arrangementer og turneringer og prioriterer disse, så eleverne og de respektive lærere får mulighed for at deltage i turneringerne og også hyldes på skolen, når de gode resultater opnås.

7.7 Implementering af mål- og indholdsbeskrivelse i BFO

Ballerup Fritidsordninger (BFO) er en integreret del af alle skoler. BFO'en er et fritidstilbud til elever i indskoling. På hver skole er der en BFO-leder, som er en del af skolens ledelsesteam sammen med de pædagogiske ledere for indskoling, mellemtrin og udskoling. På alle skolerne er der flere BFO-afdelinger, hvoraf de fleste har til huse på skolens matrikel.

En væsentlig del af BFO'ens opgave er at samarbejde med indskoling for at sikre sammenhæng i skoledagen for børnene. BFO-pædagogerne er derfor en del af indskolingsteamene, og i alle klasser i indskoling er der pædagoger til stede i dele af undervisningen.

Folketinget vedtog med virkning fra 1. august 2009 at indføre mål- og indholdsbeskrivelser i landets skolefritidsordninger – dvs. den del af BFO'ens virksomhed, der foregår udenfor skoletiden. Formålet med mål- og indholdsbeskrivelsen er bl.a. at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til fritidsordningen – og at få et fælles styringsredskab for kommunens fritidsordning.

Den gældende mål- og indholdsbeskrivelsen for BFO'er i Ballerup Kommune blev politisk vedtaget i 2016. Den giver fælles rammer og retning for arbejdet i de enkelte BFO'er og tjener dermed både som information til borgere/forældre og som et grundlag og arbejdsredskab for BFO-ledelser og –medarbejdere. Målsætninger og sammenhæng til skolen, visioner og kommunens øvrige indsatser for aldersgruppen er fælles for alle BFO'er.

Tilrettelæggelsen af det konkrete BFO-tilbud vil variere, afhængig af bl.a. den enkelte BFO's fysiske rammer, kompetencer og traditioner. Det er op til hver enkelt BFO at arbejde i overensstemmelse med mål- og indholdsbeskrivelsen og at fylde de beskrevne rammer ud

med størst mulig kvalitet. Den enkelte BFO konkretiserer og kommunikerer sit tilbud, så det er tydeligt for børn og forældre.

I skolernes rapporter gives en status for, hvor langt de enkelte BFO'er er med arbejdet med at implementere mål- og indholdsbeskrivelsen.

Hedegårdsskolen arbejder med mål- og indholdsbeskrivelsen på følgende måde:

BFO'en har siden 2011 arbejdet ud fra BFO Hedegårdsskolens egen lokale mål - og indholdsbeskrivelse, som BFO'en var blevet bedt om at lave ud fra Ballerup kommunes fælles mål- og indholdsbeskrivelse.

Indførelsen af den nye mål- og indholdsbeskrivelse i 2016 har betydet, at vi har haft behov for at analysere, i hvilket omfang temaerne i den gamle indholdsbeskrivelse stadig var aktuelle og i hvilket omfang, den nuværende praksis understøtter Ballerup Kommunes vision "Skole med Vilje" og nye mål- og indholdsbeskrivelse. Vurderingen har været, at temaerne fra den tidligere indholdsbeskrivelse også er temaer, der er aktuelle at beskæftige sig med fremadrettet. Den hidtidige praksis danner således fundament for den fremadrettede udvikling.

Med indførelsen af længere skoledage og med udgangspunkt i temaet "Alle skaber fællesskaber" har vi været optaget af at sikre, at alle børn - for at få størst mulighed for at være en del af fællesskabet - bliver indmeldt i BFO ved skolestart. Vi har i vores samarbejdsaftale omkring "Fælles om en god skolestart" sikret, at forældrene til de kommende skolebørn i dagtilbuddene bliver orienteret om vigtigheden af, at alle børn benytter BFO som en del af det samlede skoletilbud.

Vi har i de senere år kunnet konstatere, at det er lykkedes at bibeholde en stor indmeldelsesprocent.

Et nyt tema, vi fremover skal have større fokus på, er digital dannelse. For at styrke forudsætningerne for at arbejde med dette tema og efterfølgende udvikle en tidssvarende og relevant pædagogik på dette område, har vi planlagt, at alle pædagogerne fra BFO og klub skal deltage i et oplæg om digital dannelse i starten af 2018.

7.8 Fælles om en god skolestart

Kommunalbestyrelsen afsatte i 2015 0,8 mio. kr. til at støtte udvikling af et øget og forpligtende samarbejde mellem dagtilbud og BFO/skole med fokus på det skolestartende barn. Formålet var at understøtte et sammenhængende udviklingsforløb for alle børn og unge i alderen 0-25 år.

"Fælles om en god skolestart" startede med et udviklingsprojekt, hvor Skovvejens distrikt og Måløvhøjs distrikt deltog i udvikling af samarbejdet på tværs af dagtilbud og BFO/skole. Udviklingsprojektet blev rammesat af Center for Skoler, Institutioner og Kultur med to projektledere og en forsker tilknyttet.

I efteråret 2015 og foråret 2016 afprøvede de to distrikters projektgrupper flere forskellige tiltag til at styrke samarbejdet omkring det skolestartende barn. Erfaringerne fra projektet er

blevet brugt til at udarbejde en fælles ramme for samarbejdet mellem dagtilbud og BFO/skole for hele kommunen. Det er formuleret i folderen "Fælles om en god skolestart".

I "Fælles om en god skolestart" beskrives de principper, som er betydningsfulde for børn, forældre og de professionelle i forhold til at skabe en god og tryk skolestart. En udløber af projektet er også, at alle distrikter skal udarbejde en samarbejdsaftale for et forpligtende samarbejde mellem dagtilbud og BFO/skole til gavn for det skolestartende barn.

Alle distrikterne har i foråret 2017 udarbejdet deres første samarbejdsaftaler, og disse skal revideres én gang årligt. Det er distriktslederne for dagtilbud og skole i hvert enkelt distrikt, som har ansvaret for samarbejdsaftalerne.

Status på Hedegårdsskolen

Hedegårdsskolen har et tæt samarbejde med dagtilbuddet i distriktet. I vores samarbejdsaftale har vi arbejdet ud fra de perspektiver, der også er omdrejningspunktet for pjecen "Fælles om en god skolestart", nemlig barnets, de professionelle og forældrenes perspektiv. Ud fra hvert perspektiv er der opstillet nogle mål samt beskrevet nogle helt konkrete handlinger, der har til formål at styrke samarbejdet mellem skole og dagtilbud, så overgangen for børnene bliver så god som mulig.

Nogle af disse handlinger er blandt andet, at alle de kommende skolebørn i december var til koncert med vores skolekor på skolen og på besøg i 0. klasserne. En ressourcepadagog fra skolen er i et børnehus to til fire timer om ugen fra midten af januar, for at børn i forskellige vanskeligheder kan blive trygge ved en voksen fra skolen, når de starter i BFO 1. maj og i skole i august. Vi testede dette i 2017 med stor succes, og vi gentager det derfor i 2018.

Samlet har vi en tæt dialog med dagtilbuddet og tager kontakt til hinanden ved behov. Vi er fortsat i gang med at teste forskellige løsninger, og samarbejdsaftalen vil blive revideret, hvis der er behov for det. Skolen ønsker et tættere samarbejde med integrationstilbuddet Sesam, da vi oplever, at Sesam er god til at håndtere familier og børn fra andre kulturer. På skolen har vi sat fokus på dette område og har derfor haft inviteret Sesam til afdelingsmøde i indskolingen for at blive inspireret og for at drøfte, hvad vi kan gøre bedre.

7.9 Intensive forløb målrettet bestemte grupper:

Udover tiltag, der retter sig mod en generelt udvikling af skolerne, er der også tiltag, der retter sig mod særlige målgrupper, både børn med særlige udfordringer og børn med særligt gode forudsætninger.

Reading Recovery

Reading Recovery er et undervisningsprogram til børn, der har brug for ekstra hjælp til at lære at læse og skrive i 1. klasse. Undervisningen skal foretages af særligt uddannede Reading Recovery-lærere. Kommunalbestyrelsen afsatte i budget 2015 1,2 mio. kr. til uddannelse af otte Reading Recovery-lærere fordelt på de fem distriktsskoler.

I januar 2017 blev de 44 elever, som havde modtaget Reading Recovery på første årgang i 2015/16, læsetestet for at vurdere effekten af indsatsen. Eleverne gik på daværende tidspunkt i midten af 2. klasse. Kun de elever, som har modtaget Reading Recovery, er læsetestet. Eleverne udgør en relativ lille datamængde, og derfor kan undersøgelsen kun pege på

tendenser for effekten af Reading Recovery-undervisningen. Undersøgelsen peger på, at den tidlige læseindsats med Reading Recovery har været effektiv for størstedelen af eleverne. Således er størstedelen af de elever, som modtog Reading Recovery-forløbet, kommet godt i gang med at læse; 84 pct. af eleverne har oplevet stor progression i deres læsefærdigheder. 16 pct. af de elever, som havde fået Reading Recovery, viser stadig læsevanskeligheder i midten af 2. klasse. En stor del af de elever, som oplevede stor effekt, læser alderssvarende i forhold til hastighed og rigtighed i midten af 2. klasse.

Ved nationale test i læsning, som afvikles i foråret i 2. klasse, ses der ligeledes et fald i antallet af elever, som læser dårligt. Således er Ballerup Kommune nu på landsgennemsnittet for antallet af dårlige læsere i 2. klasse, hvor vi tidligere har ligget over landsgennemsnittet. Ballerup Kommune har Reading Recovery på alle skoler, og fokus er fortsat, at læseindsatsen skal skabe ringe i vandet på skolerne og gavne de børn, som har størst vanskelighed med at komme fra start med deres læsning.

Turboforløb

Undervisningsministeriet har iværksat et forsøg med intensive turboforløb for elever i 8. klasse, der er vurderet ikke-uddannelsesparate¹. Forløbene bygger på erfaringer med turboforløb samt forskning og er udviklet særligt til denne målgruppe.

Et forløb varer to uger med 35 timers undervisning i begge uger. Der undervises i matematik og dansk. Desuden vil der i forløbene være fokus på tilegnelsen og udviklingen af nye læringsstrategier samt personlige og sociale kompetencer. Undervisningen differentieres til den enkelte elev, og målet er, at eleven i forløbet oplever synlig faglig progression. Et vigtigt element i turboforløbene er, at elevens læringsengagement efterfølgende understøttes gennem en systematisk opfølgning for at fastholde eleverne i deres positive udvikling. Den systematiske opfølgning består af et mentorforløb over 8 uger, hvor små elevgrupper af fem-syv elever mødes med en lærer to gange á 45 minutter hver uge.

Turboforløbet foregår på den unges egen skole, eleverne deltager sammen med klassekammerater, og undervisningen varetages af lærere og pædagoger fra skolen. Inden forløbets start deltager lærer/pædagogteamet fra de deltagende skoler i et 1½-dags opkvalificeringsforløb på professionshøjskolen Metropol, så de er i stand til at gennemføre forløbet.

I Ballerup Kommune har Hedegårdsskolen og Baltorpskolen deltaget i 2016/17. Skolerne har modtaget tilskud fra Undervisningsministeriet svarende til 80 % af tidsforbruget. Der er positive tilbagemeldinger fra skolerne. Begge skoler har søgt om og fået tilsagn om at deltage igen i 2018.

Junior Talent

Fra august 2017 har talentfulde elever fra 8. klasse i hele kommunen fået mulighed for at deltage i Junior Talent, der er drevet og organiseret af Akademiet for Talentfulde Unge. Talentprogrammet for 8. klasser har kørt siden 2015 forskellige steder i landet, og nu er

---

¹ Skolerne skal vurdere alle elever i 8. klasse i forhold til, at de har faglige, personlige og sociale forudsætninger for at begynde på og gennemføre en ungdomsuddannelse

Ballerup også kommet med. I Ballerup udfoldes programmet i samarbejde med de tre gymnasier, H.C. Ørsted, Borupgaard og Baltorp Gymnasium. Talenterne får i løbet af hele 8. klasse og i efteråret i 9. klasse 15 undervisningsdage på gymnasieniveau. Undervisningen er en kombination af oplæg, workshops og praktiske øvelser inden for naturvidenskab, samfundsfag, humaniora og business. Målgruppen er talentfulde elever i udskolingen, der er særligt dygtige og engagerede, og som har lyst til at lære mere.

Der deltager elever fra alle fem distriktsskoler.

7.10 Udskolingslinjer

Den 1. november 2016 besluttede Børne- og Skoleudvalget, at alle distriktsskoler i Ballerup Kommune skal tilbyde udskolingslinjer i alle udskolingsklasser pr. 1. august 2019, startende med 7. klasserne pr. 1. august 2017. Det er den enkelte skole, der beslutter, hvordan temaerne skal komme til udtryk på deres skole, og alle skoler har derfor udarbejdet beskrivelser for linjerne. Tiden til linjefag er sammensat af tiden til valgfag, understøttende undervisning og faglig undervisning (jævnfør styrelsesvedtægten for Ballerup Kommunes skoler, bilag 6, Vejledende timetalsfordelingsplan).

Der er fastsat nogle overordnede temaer, der går igen på alle skoler. Temaerne er:

- Humanistisk
- Naturfaglig
- Praktisk/musisk.

Alle skolerne har med udgangspunkt i de tre temaer tilrettelagt en række linjeforløb.

Status på Hedegårdsskolen

Hedegårdsskolen har siden 2015 haft linjer i udskolingen. I 2017/18 er der en idrætsklasse samt tre linjer:

- International & kommunikation
- Sport, mad & natur
- Innovation & handel.

Linjedagene ligger om fredagen og forløber over 8 lektioner. Valgfag er inddraget i linjedagene.

I skoleåret 2017/18 blev der som noget nyt dannet nye 7. klasser fra skoleårets start afhængig af elevernes valg af linje. I slutningen af 6. klasse skulle eleverne vælge linje. Der var informationsmøder for forældre og elever op til elevernes valg. Der var udarbejdet informationsfoldere til forældre og elever. Eleverne prioriterede de tre linjer. I år lykkedes det at opfylde 1. prioritet for næsten alle elever. Enkelte fik deres 2. prioritet opfyldt. Klassedannelsen skete i tæt samarbejde mellem lærere og leder for at skabe homogene klasser.

7.11 Den internationale dimension

Ballerup Kommune har en lang tradition for et internationalt engagement. Kommunen har en international strategi fra 2014 med tilhørende strategi for 0-18-årsområdet. Formålet med det internationale arbejde er at fremme kendskabet til og interessen for andre kulturer og sprog

og øge børn og unges lyst til at erobre verden, også når de bliver voksne. Af strategien fremgår det, at "Ballerup Kommune ønsker at sikre, at børn og unge gives de bedste muligheder for at kvalificeres til en tilværelse som borger i en internationaliseret verden".

Aktiviteterne i skoleregi er i stort omfang tilknyttet kommunes venskabsbyer:

- East Kilbride i Skotland
- Brandenburg an der Havel i Tyskland
- Ystad i Sverige
- Wuxi i Kina.

De sidste 10 år har der været en række udvekslinger og samarbejder med venskabsbyerne:

Gennem 10 år har godt 100 elever været involveret i elevudvekslinger i East Kilbride, halvdelen med privat indkvartering og genbesøg. 300 elever har lavet fælles projekter sammen med unge fra venskabsbyerne. Knap 300 elever har været på besøg i Brandenburg an der Havel, siden samarbejdet begyndte i 2013.

120 elever har været på besøg i Wuxi i forbindelse med fælles projekter, og 40 elever har været involveret i gensidige elevudvekslinger med privat indkvartering. 32 af dem har været vindere af den kommunale Kinakonkurrence, som har været udskrevet 4 gange. Ca. 100 elever har været involveret i et fælles "klasse-til-klasse-samarbejde" med elever i Wuxi.

Den internationale strategi for børne- og ungeområdet skal revideres i 2018 og udvides i den sammenhæng til at rumme nye indsatser målrettet unge op til 25 år.

Status på Hedegårdsskolen

Hedegårdsskolen sender hver sensommer alle 8. klasser på lejrskole i Brandenburg i samarbejde med venskabsskolen Otto Tirsch Oberschule. Det er et fast program, som vi har gennemført i flere år, og som vi planlægger at gentage også i 2018. På lejrskolen i 2017 deltog desuden én af Hedegårdsskolens tysklærere i en form for lærerudveksling, idet vedkommende hver dag var med i venskabsskolens undervisning. Der har i 2017 også været genbesøg fra Otto Tirsch Oberschule med elever og lærere.

Hedegårdsskolen har ansøgt om og fået et Erasmus+ projekt i år. Projektet med titlen "Diversitet" rækker over to skoleår. Det er vores internationale vejleder og en af årgangens engelsklærere, der er tovholdere i projektet. 8. klasserne arbejder kontinuerligt med opdraget i projektet i engelsk, og der er 16 elever, der på skift skal deltage i besøg i de fem deltagende lande, (Holland, Tyskland, Spanien, Italien og Danmark). Udvalgelsen af elever er foregået efter en ansøgningsrunde, hvor eleverne blev udvalgt ud fra et essay, de havde skrevet. I december 2017 har det første besøg fundet sted i Tyskland, hvor fire elever fra hvert af de deltagende lande har været på udveksling. De bor hos værtsfamilier.

Vi drøfter muligheden for at etablere en tradition for vores 4. klasse i et samarbejde med Ystad.

8 Alle lærer optimalt

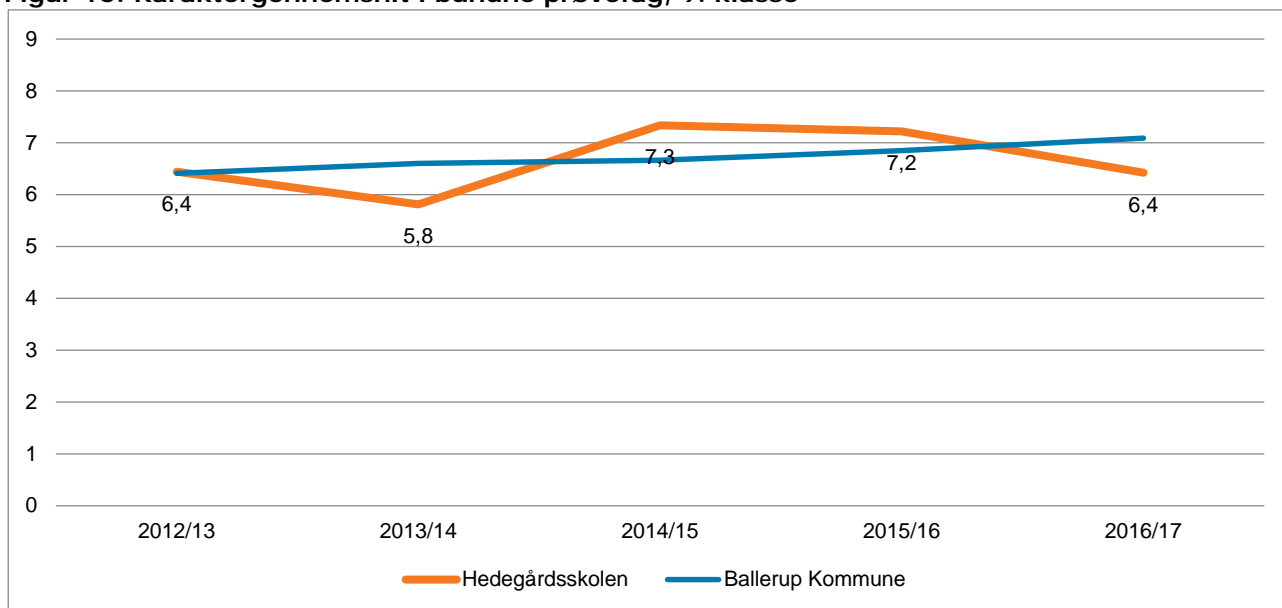
Dette kapitel følger op på, om skolen har nået de nationalt fastsatte mål i prøver og test. Desuden er en beskrivelse af overgangen til ungdomsuddannelserne.

8.1 Resultater i prøverne

Som afslutning på folkeskolen skal eleverne aflægge prøver i slutningen af 9. klasse. De bundne prøver består af: dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig), matematik (matematik med hjælpemidler og matematik uden hjælpemidler), engelsk (mundtlig) samt fysik/kemi (praktisk/mundtlig).

På Hedegårdsskolen er elevernes resultater i de bundne prøver i 9. klasse faldende (se Figur 10). Gennemsnitskarakteren er i 2017 på niveau med 2013. Skolen ligger under kommunens gennemsnit. Resultaterne svarer til skolens socioøkonomiske reference

Figur 10: Karaktergennemsnit i bundne prøvefag, 9. klasse²

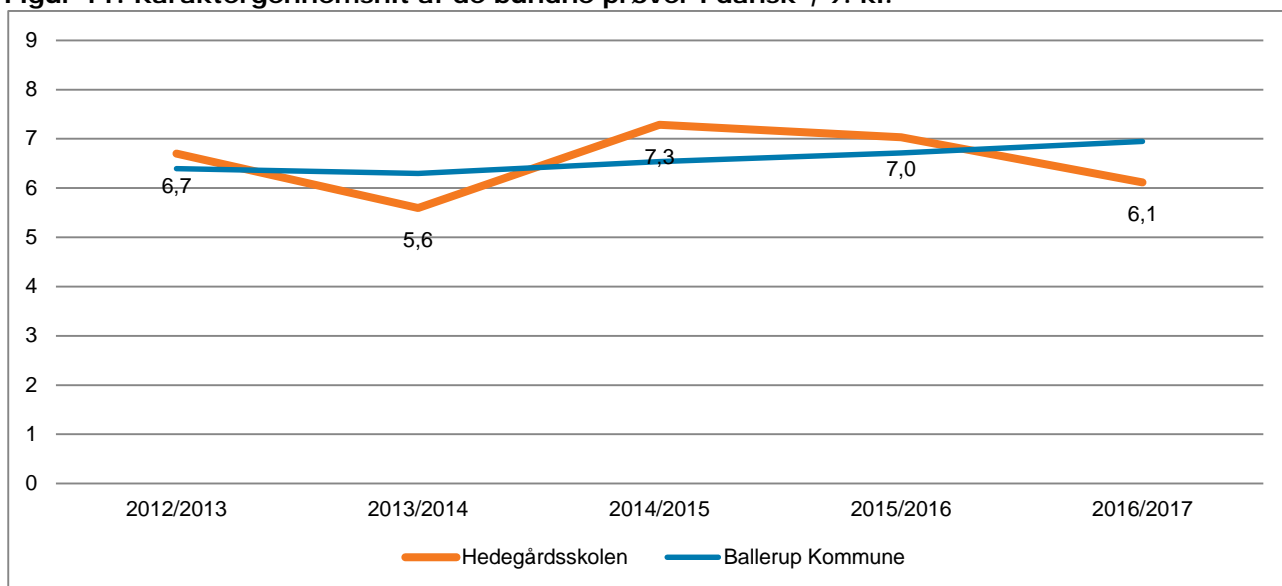

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

I dansk og matematik er gennemsnitskaraktererne også faldet (se Figur 11 og Figur 12).

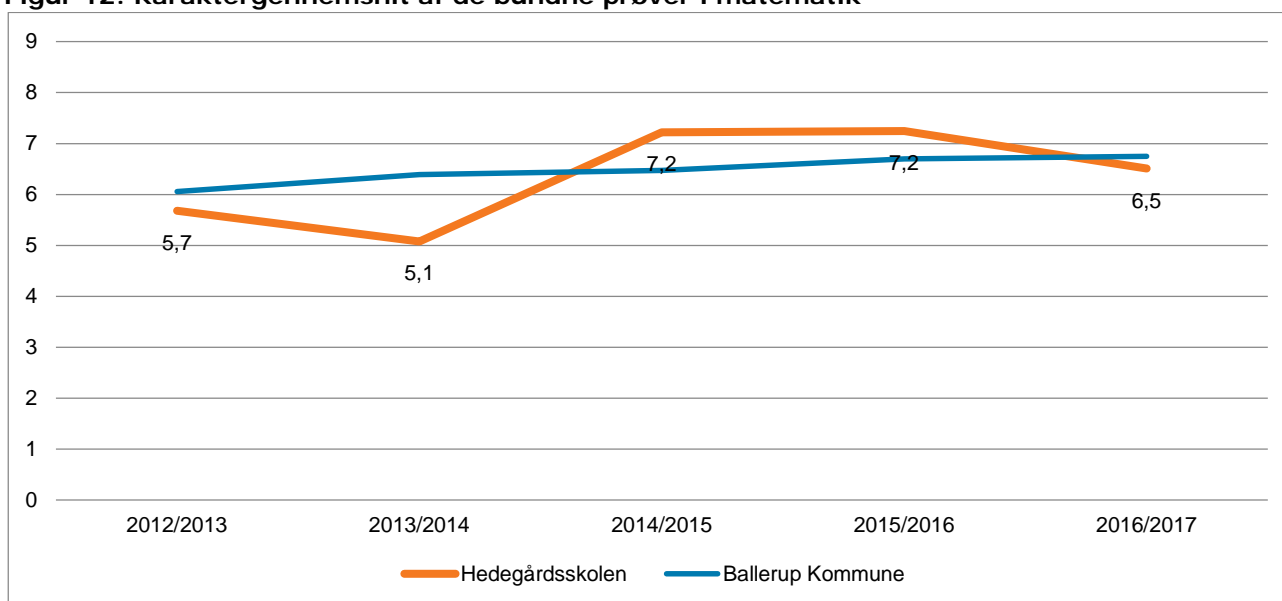
² Folkeskoler og specialskoler. Elevernes karaktergennemsnit beregnet for de elever, som har aflagt mindst 4 ud af 8 prøver. Det viste karaktergennemsnit er et gennemsnit af disse elevgennemsnit.

Figur 11: Karaktergennemsnit af de bundne prøver i dansk³, 9. kl.

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 12: Karaktergennemsnit af de bundne prøver i matematik⁴

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

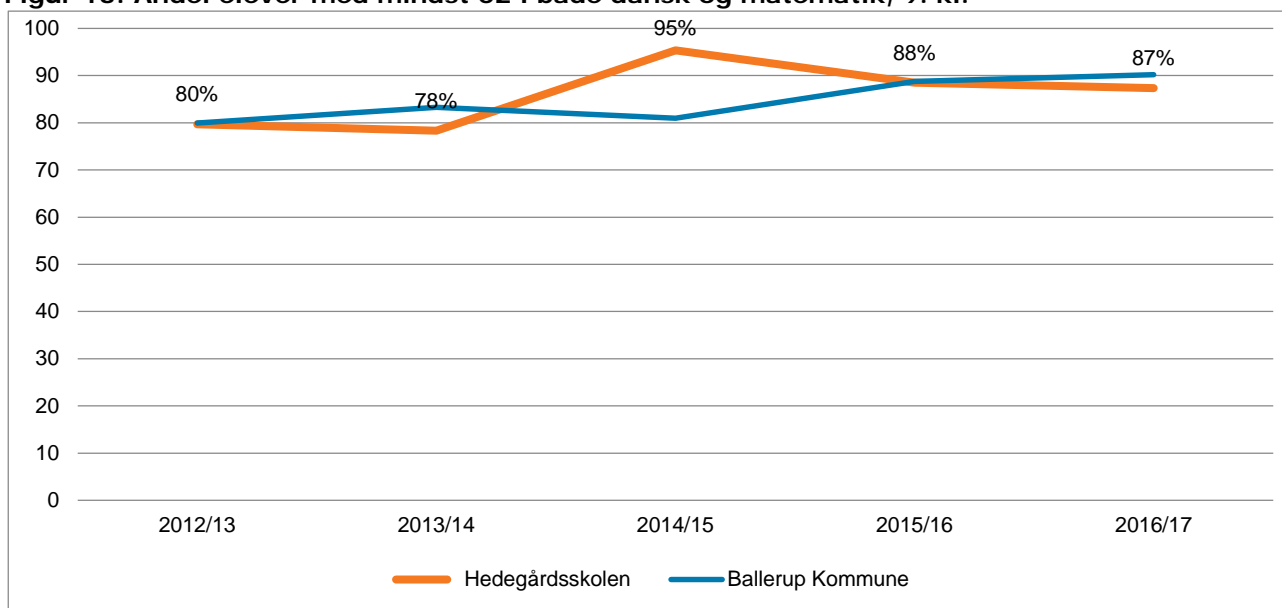
Figur 13 viser, at 87 % af eleverne opnåede mindst 2 i gennemsnit i både dansk og matematik. Det er på niveau med året før, men væsentlig lavere end for to år siden og lige under kommunegennemsnittet.

³ Folkeskoler og specialskoler. Der er fire bundne prøver i dansk: læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig. Elevernes karaktergennemsnit i dansk er beregnet for de elever, som har aflagt mindst 1 prøve i dansk. Det viste karaktergennemsnit er et gennemsnit af disse elevgennemsnit

⁴ Folkeskoler og specialskoler. Der er to bundne prøver i matematik: matematik med hjælpemidler og matematik uden hjælpemidler. Elevernes karaktergennemsnit i matematik er beregnet for de elever, som har aflagt mindst 1 prøve i matematik. Det viste karaktergennemsnit er et gennemsnit af disse elevgennemsnit.

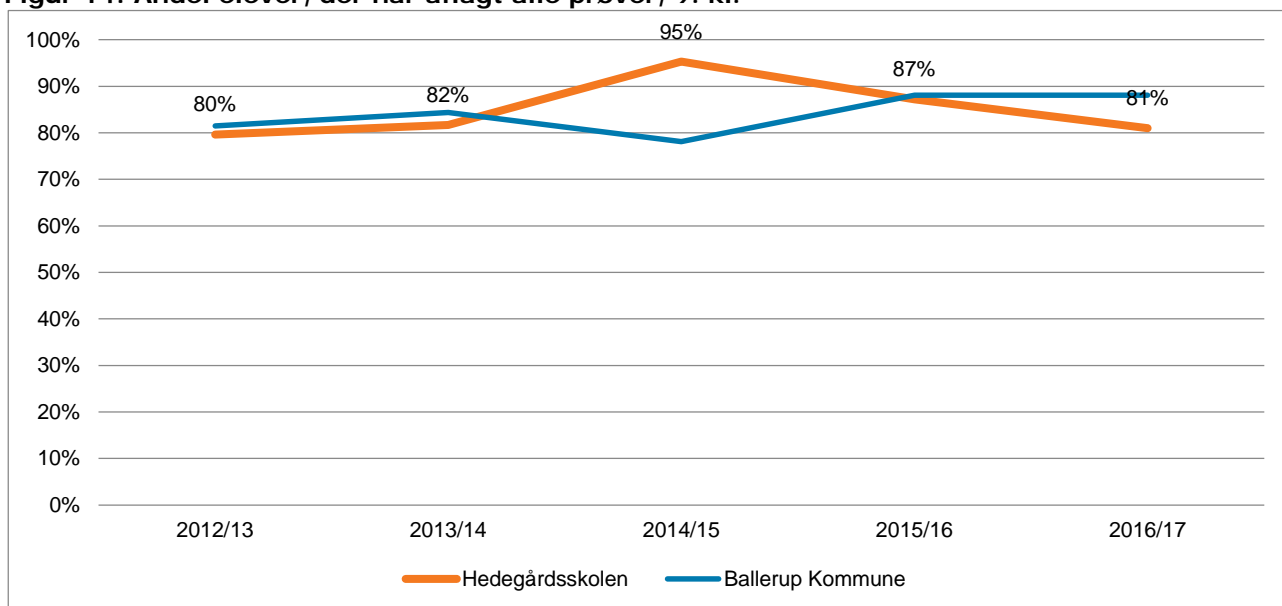
Andelen af elever, der har aflagt alle prøver efter 9. klasse (Figur 13) er også faldende og under kommunegennemsnittet.

Figur 13: Andel elever med mindst 02 i både dansk og matematik, 9. kl. ⁵

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 14: Andel elever, der har aflagt alle prøver, 9. kl. ⁶

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

⁵ Folkeskoler og specialskoler. Andelen beregnes som antallet af elever, der har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2 i både dansk og matematik i forhold til alle elever, der kendes fra karakterindberetningen. For hver elev beregnes et karaktergennemsnit af prøverne i dansk og et karaktergennemsnit i matematik. Elever, der har aflagt alle prøver i både dansk og matematik og som mindst har opnået et karaktergennemsnit på 2 i begge fag opfylder kriteriet. Elever, der ikke har aflagt alle prøver i dansk og matematik opfylder ikke kriteriet.

⁶ Folkeskoler og specialskoler. Andelen af elever, der har aflagt alle prøver i 9. klasse er beregnet på baggrund af elever, der har aflagt mindst én prøve ved folkeskolens afgangsprøve samt elever, der er udeblevet/fritaget/sygemeldt fra alle prøver.

Hedegårdsskolens prøveresultater i 2016/17 ligger over skoler med tilsvarende elevgrundlag, dog uden at forskellen er statistisk signifikant⁷ (se Figur 15).

Figur 15: Opnået karaktergennemsnit i bundne prøfefag og socioøkonomiske referencer, 9. klasse. Hvis skolens karakter er statistisk signifikant forskellig fra den socioøkonomiske reference, er forskellen markeret med en *.

Fag	Fagdisciplin	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
		Karakter-gennem-snit	Socioøk. reference	Forskel	Karakter-gennem-snit	Socioøk. reference	Forskel	Karakter-gennem-snit	Socioøk. reference	Forskel
Dansk	Læsning	6,5	6,3	0,2	6,9	6,5	0,4	5,8	5,7	0,1
	Mundtlig	8,2	8,0	0,2	6,6	7,3	-0,7	7,5	7,5	0,0
	Retskrivning	7,7	7,3	0,4	7,4	6,8	0,6	5,5	6,2	-0,7*
	Skriftlig	7,1	6,6	0,5	7,6	6,4	1,2*	6,4	5,9	0,5
Engelsk	Mundtlig	8,0	7,8	0,2	7,8	7,7	0,1	7,6	7,5	0,1
Fysik/kemi	Praktisk/mundtlig	6,8	6,7	0,1	6,6	6,2	0,4			
Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi	Praktisk/mundtlig							6,4	7,0	-0,6
Matematik	med hjælpemidler	7,0	6,7	0,3	7,2	6,4	0,8*	6,2	5,6	0,6
	uden hjælpemidler	7,4	7,0	0,4	7,7	6,8	0,9*	6,9	6,3	0,6
Gennemsnit		7,3	7,0	0,3	7,3	6,8	0,5	6,5	6,4	0,1

8.2 Nationale test

De nationale test tester elevernes kundskaber og færdigheder i syv forskellige fag. Ti test er obligatoriske fra 2. til 8. klassetrin. Testene kan give lærere og forældre et indblik i den enkelte elevs faglige niveau indenfor de områder af fagene, der testes i. Herudover anvendes testene i læsning og matematik til at følge op på de nationale mål:

- Mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk, læsning og matematik skal stige år for år.
- Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.

Resultaterne af testene er fortrolige. Det skyldes, at resultaterne ikke skal lægges til grund for ranglister over skoler og elever. I kvalitetsrapporten skal indgå oplysninger om skolens udvikling. Der skal også indgå oplysninger om, hvorvidt målene er nået eller ej. Eksakte oplysninger om, hvor mange elever der er gode læsere på en given årgang, må ikke offentliggøres. Derfor er der ingen værdier på de kommende figurer.

⁷ Socioøkonomisk reference er et modelberegnet tal, der viser, hvordan eleverne på landsplan med samme baggrundsforhold som skolens elever har klaret testene. Socioøkonomisk refererer til elevernes sociale og økonomiske baggrund, mens reference fortæller, at tallet kan bruges som et sammenligningsgrundlag for skolens faktisk opnåede karaktergennemsnit. Gennemsnit af karaktererne i de bundne prøfefag er ekskl. dansk orden. En elev indgår kun i gennemsnittet, hvis han har mindst fire karakterer.

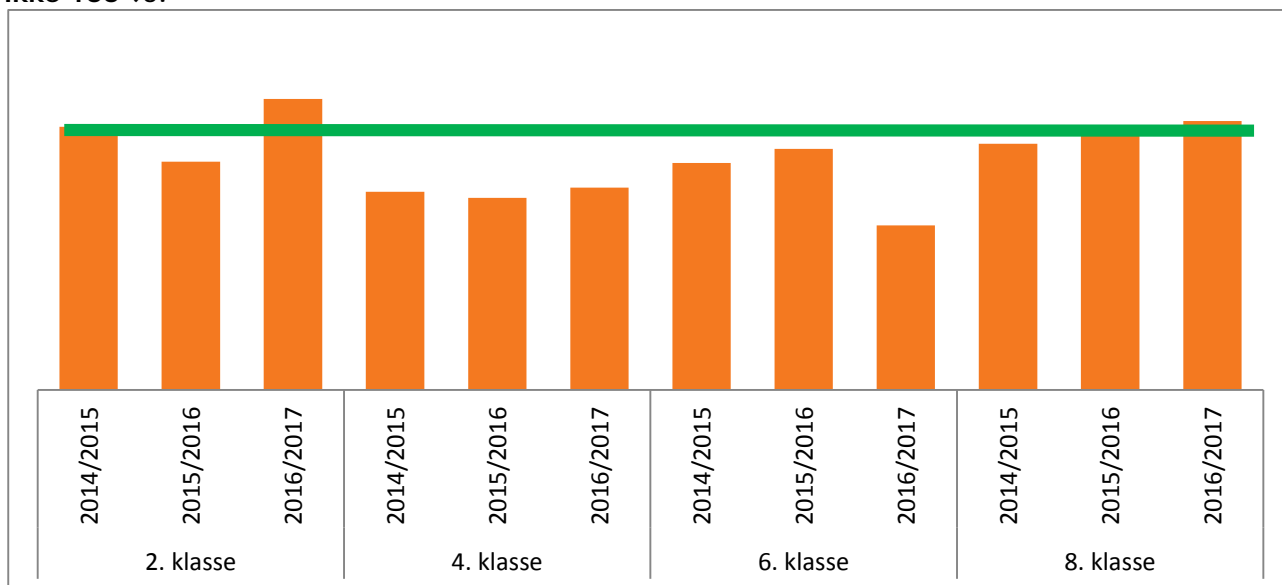
Læsning

Figur 16 viser udviklingen i resultaterne i nationale test i læsning. På 2. og 8. klassetrin har Hedegårdsskolen nået målet om, at mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse. Andelen af gode læsere er steget på alle fire klassetrin bortset fra 6. klassetrin.

På 2. og 8. klassetrin er andelen af allerdygtigste steget (se Figur 17).

På 2., 6. og 8. årgang lever skolen op til målet om, at andelen af dårlige læsere skal falde (se Figur 18).

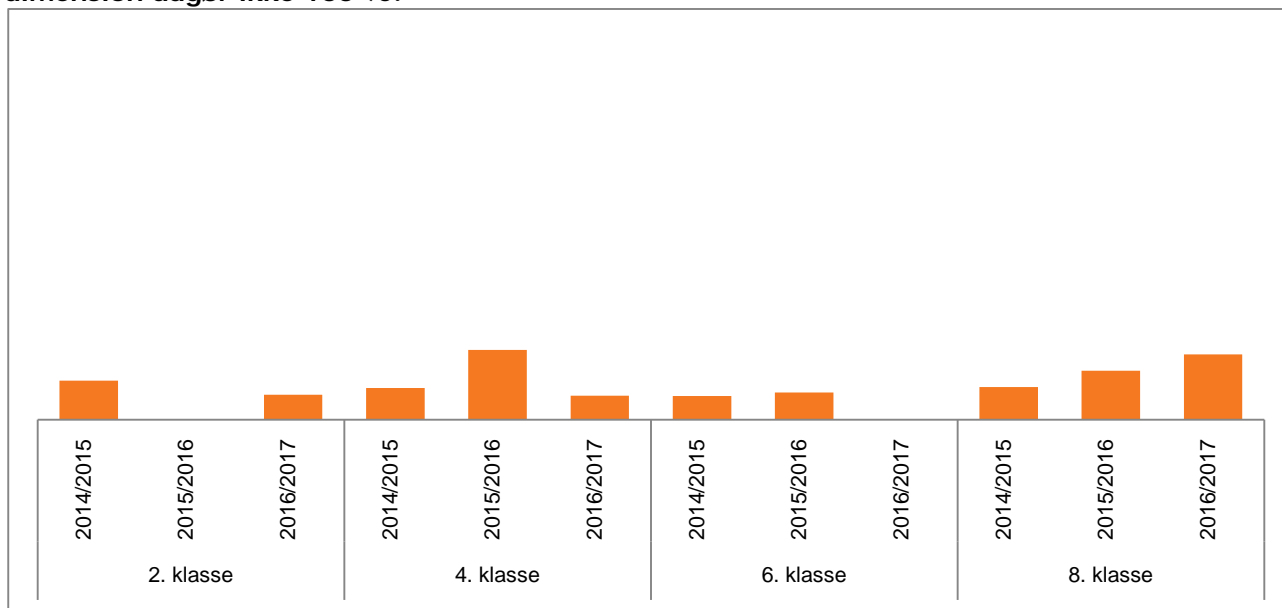
Figur 16: Udviklingen i andelen af elever på Hedegårdsskolen, der mindst har fået resultatet godt, i nationale test i læsning. Den grønne streg angiver 80 %. Den lodrette dimension udgør ikke 100 %.⁸

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

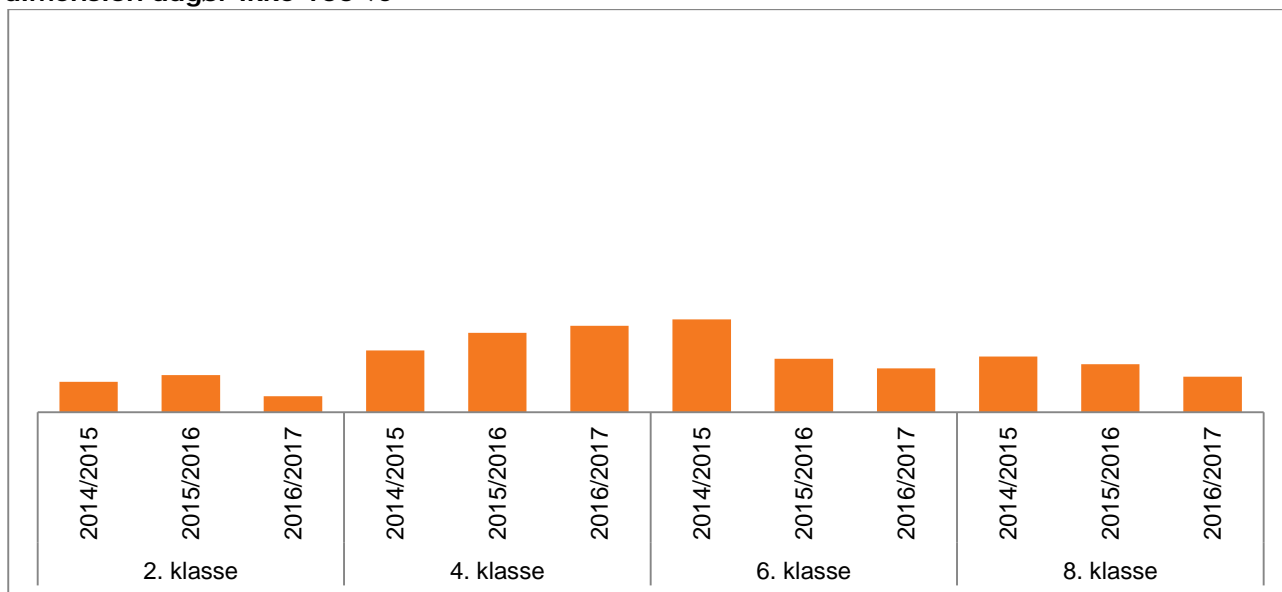
⁸ Andel elever med gode resultater i dansk, læsning beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'godt', 'rigtigt godt' eller 'fremragende' på den kriteriebaserede skala.

Figur 17: Udviklingen i andelen af allerdygtigste læsere på Hedegårdsskolen. Den lodrette dimension udgør ikke 100 %.⁹

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 18: Udviklingen i andelen af dårligste læsere på Hedegårdsskolen. Den lodrette dimension udgør ikke 100 %¹⁰

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

⁹ Andel af de allerdygtigste elever i dansk, læsning beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'fremragende' på den kriteriebaserede skala.

¹⁰ Andel elever med dårlige resultater i dansk, læsning beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'mangelfuld' eller 'ikke tilstrækkelig' på den kriteriebaserede skala.

Matematik

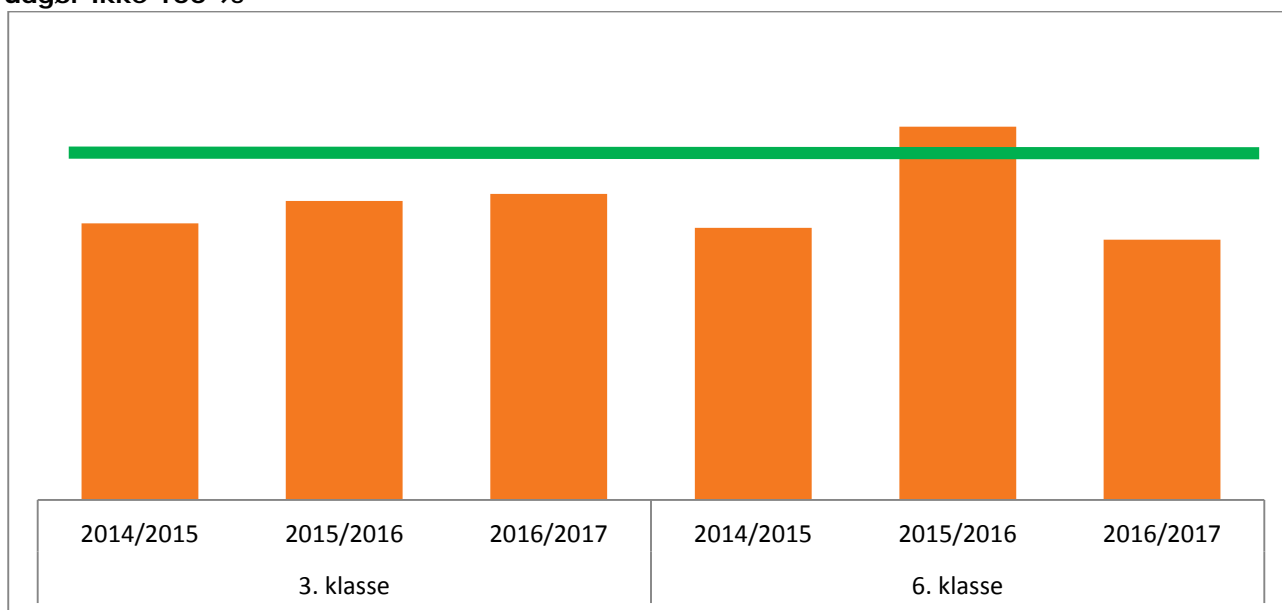
I matematik testes eleverne på 3. og 6. klassetrin.

Hedegårdsskolen lever ikke op til målet om, at mindst 80 % skal få gode resultater i matematik (Figur 19).

Andelen af de allerdygtigste i matematik er ikke steget i forhold til året før (Figur 20).

Hedegårdsskolen lever ikke op til målet om, at andelen af elever med dårlige resultater i matematiktesten skal falde (Figur 21).

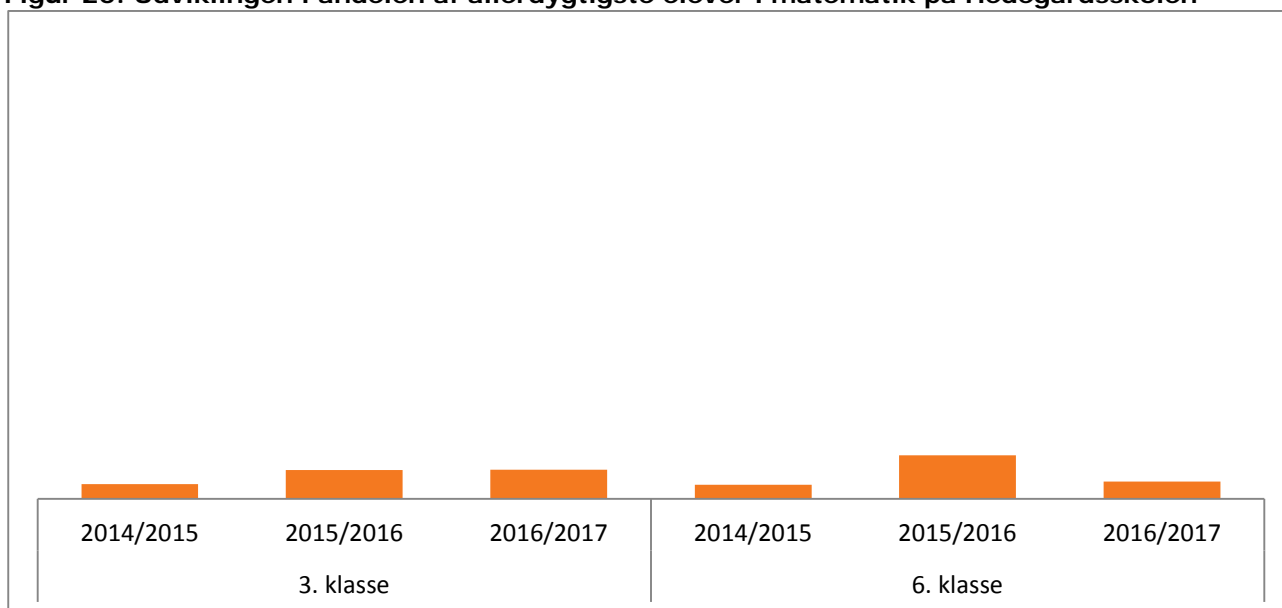
Figur 19: Udviklingen i andelen af elever på Hedegårdsskolen, der mindst har fået resultatet godt, i nationale test i matematik. Den grønne streg angiver 80 %. Den lodrette dimension udgør ikke 100 %¹¹

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

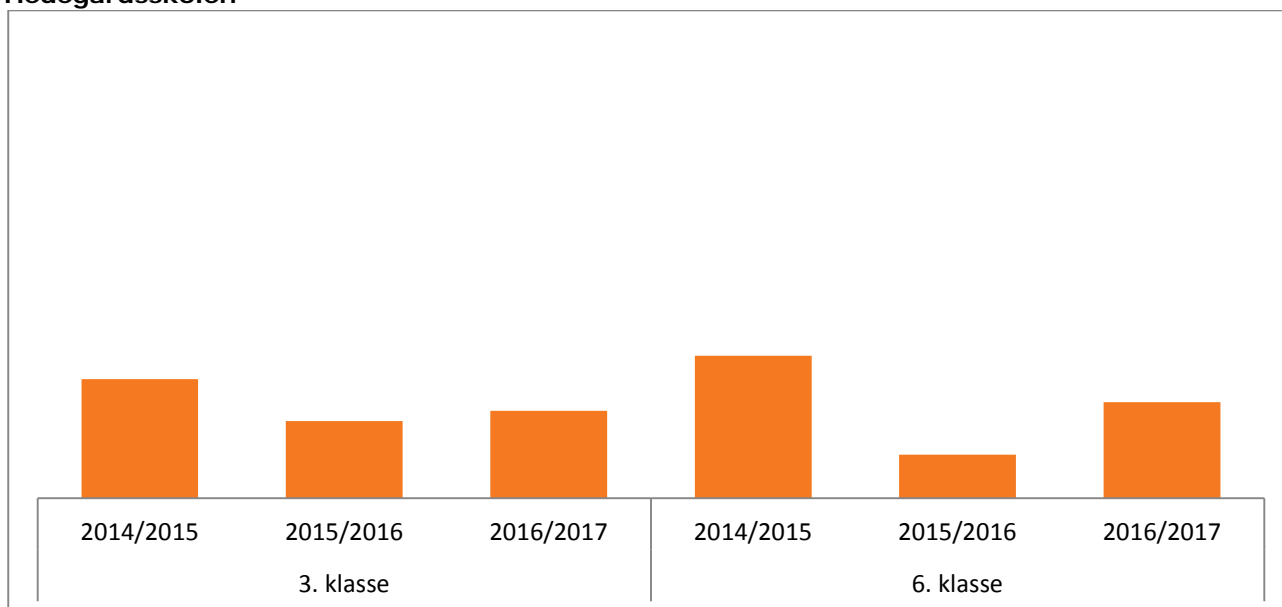
¹¹ Andel elever med gode resultater i matematik beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'godt', 'rigtigt godt' eller 'fremragende' på den kriteriebaserede skala.

Figur 20: Udviklingen i andelen af allerdygtigste elever i matematik på Hedegårdsskolen ¹²

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 21: Udviklingen i andelen af elever med dårlige resultater i matematik på Hedegårdsskolen ¹³

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

¹² Andel af de allerdygtigste elever i matematik beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'fremragende' på den kriteriebaserede skala.

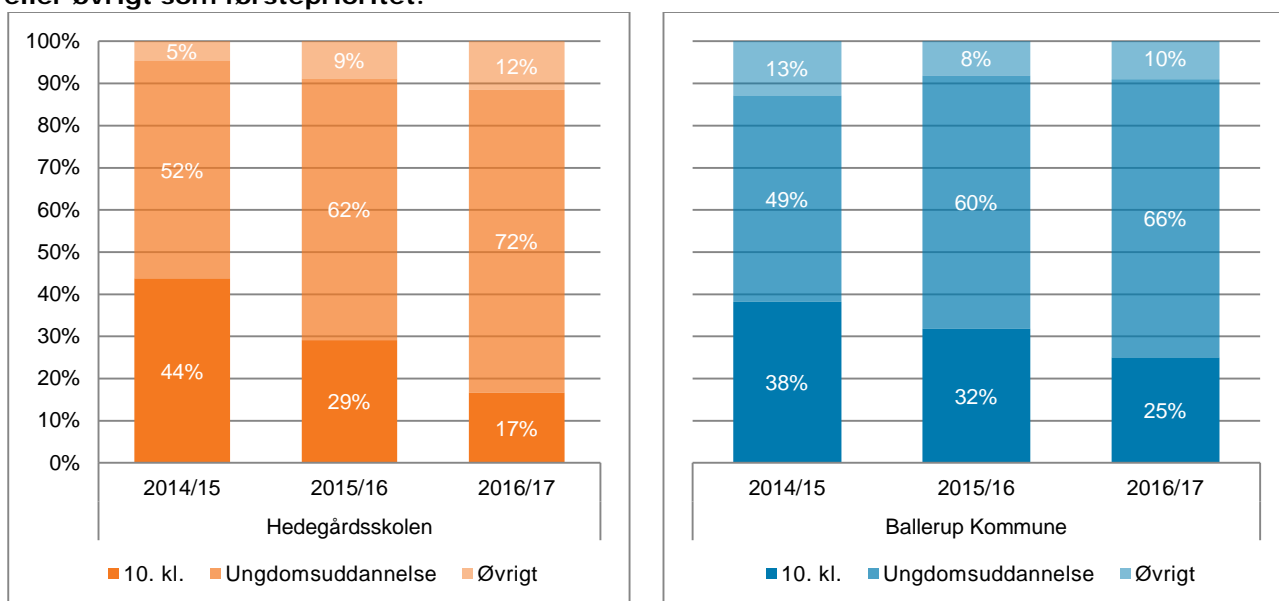
¹³ Andel elever med dårlige resultater i matematik beskriver, hvor stor en andel af eleverne på et givet klassetrin, der har opnået et resultat i de nationale test, der karakteriseres som 'mangelfuld' eller 'ikke tilstrækkelig' på den kriteriebaserede skala.

8.3 Overgang til ungdomsuddannelse

I Ballerup Kommune er målet, at flest mulige unge skal gå direkte videre fra 9. klasse til en ungdomsuddannelse. Højest 35 % af en årgang skal tage 10. klasse, inden de starter på en ungdomsuddannelse.

Andelen af elever i 9. klasse, der søger 10. klasse, er faldet de sidste par år på Hedegårdsskolen. Det bør bemærkes, at tallene alene er et udtryk for, hvad eleverne har søgt som førsteprioritet i marts måned. Der kan derfor være ændringer i forhold til, hvor eleverne er efter sommerferien.

Figur 22: Andelen af elever i 9. klasse, der har søgt ind på 10. klasse, ungdomsuddannelse eller øvrigt som førsteprioritet.¹⁴

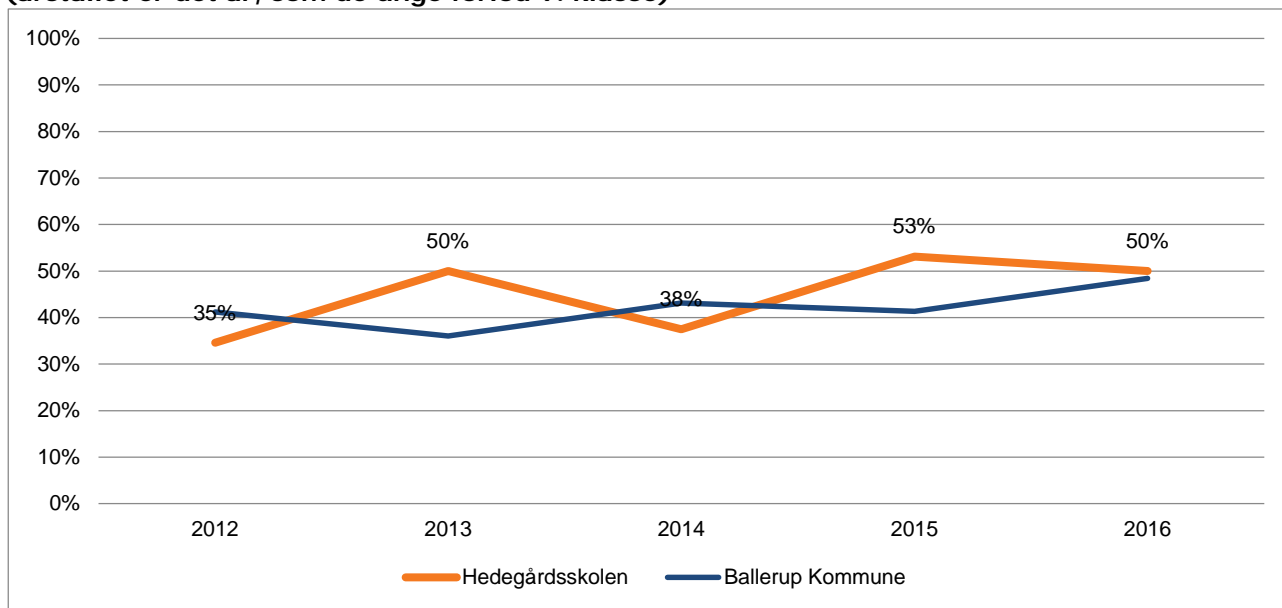

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 23 viser de unges uddannelsesstatus 3 måneder efter, at de forlod 9. klasse. Dvs. 1. oktober samme år. Der findes ikke valide tal for, hvor mange der går i et 10. klassetilbud på dette tidspunkt. Figuren viser, at halvdelen af årgangen 2016 fra Hedegårdsskolen er i gang med en ungdomsuddannelse. Dvs. væsentlig færre end de 62 %, der søgte ungdomsuddannelse som førsteprioritet i 2016.

¹⁴ Elever på en folkeskole eller specialskole i Ballerup Kommune uanset bopæl. Øvrigt omfatter 10. klasse på specialskole, 11. skoleår, produktionsskole, ungdomshøjskole, VUC, udlandsophold, arbejde og andet. Når tallene i søjlerne ikke giver 100, skyldes det afrunding.

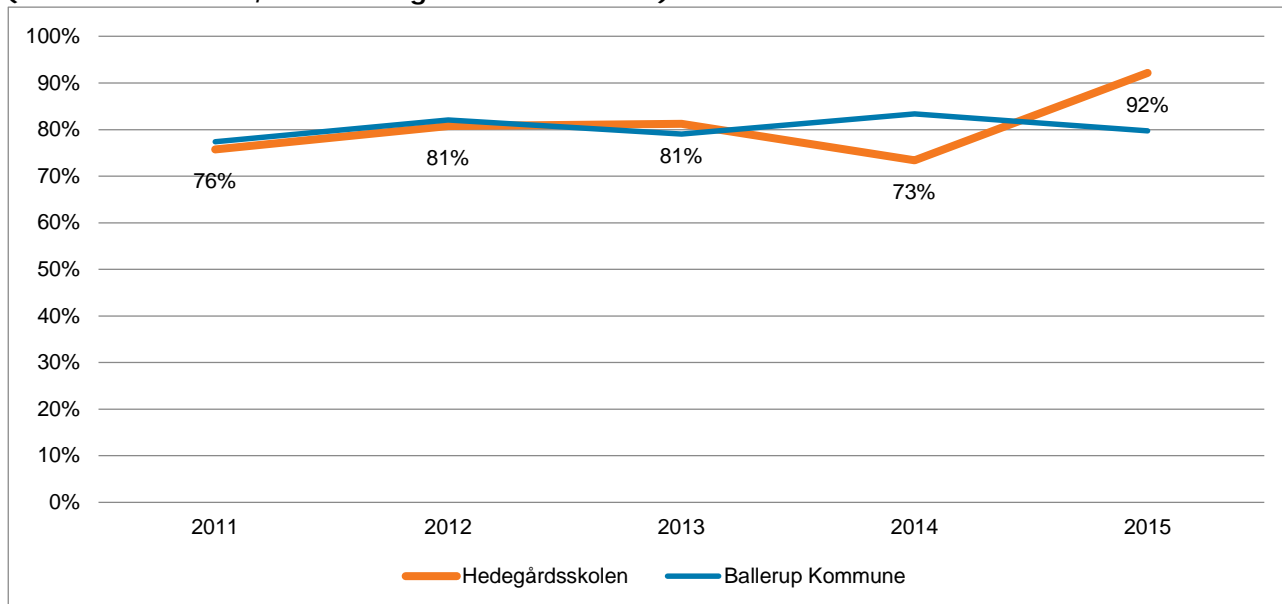
Figur 23: Andel unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse 3 måneder efter 9. klasse (årstallet er det år, som de unge forlod 9. klasse)

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 24 viser, hvor mange af de unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse. 92 % af de unge fra årgang 2015 på Hedegårdsskolen er i gang med en ungdomsuddannelse. Det er over kommunegennemsnittet.

Figur 24: Andel unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse (årstallet er det år, som de unge forlod 9. klasse)

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

9 Alle skaber fællesskaber

9.1 Elevtrivsel

Hvert år i januar-marts måles elevernes trivsel i folkeskolen. I bekendtgørelse om måling af elevernes trivsel i folkeskolen (BEK nr. 1167 af 12/10/2015) er rammerne for målingen fastlagt herunder hvilke spørgsmål, som eleverne skal svare på.

Trivselsmålingen består af 40 spørgsmål for elever på mellemtrinnet og i udskoling (4.-9. kl.). Eleverne har mulighed for at sætte kryds i én af fem forskellige svarmuligheder. Elever i indskoling (0.-3. kl.) får 20 mere enkle spørgsmål med tre svarmuligheder. Alle elever havde desuden muligheden for at svare "ønsker ikke at svare" til hvert spørgsmål. Spørgsmålene læses i Bilag 1: Trivselsspørgsmål 4.-9. klasse og Bilag 2: Trivselsspørgsmål indskoling

Svarene fra eleverne i 4.-9. klasse inddeles i fire indikatorer (i bilaget fremgår, hvilke spørgsmål der hører til hver indikator):

- Faglig trivsel
- Social trivsel
- Støtte og inspiration i undervisningen
- Ro og orden.

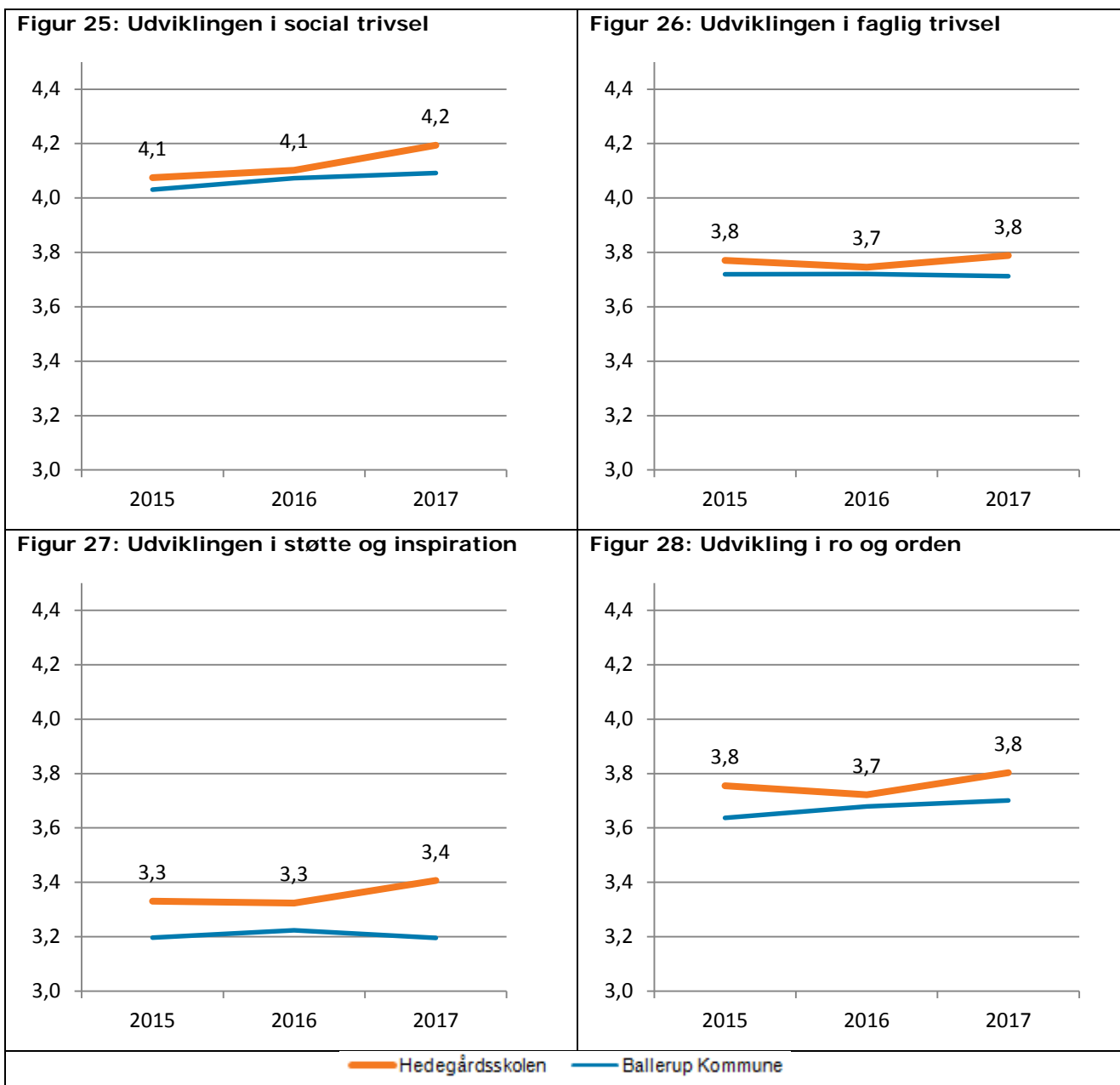
For hver indikator udregnes et gennemsnit mellem 0 og 5. Jo tættere på 5 desto højere trivsel. Neden for er en gennemgang af de fire indikatorer, hvorefter der følger svarfordelingen på udvalgte spørgsmål. Svarene er et udtryk for fordelingen af elever, som har svaret på de konkrete spørgsmål. Tallene er afrundede, hvorfor der kan være forskel i det visuelle udtryk og tallene i grafen.

Trivselsmålingens resultater anvendes til at følge udviklingen i elevernes trivsel i kvalitetsrapporten. Et vigtigt formål med målingen er dog også at skabe en dialog mellem lærerne og eleverne for at forbedre trivslen.

Figur 25 til Figur 28 viser udviklingen i elevernes besvarelser på indikatorniveau. Når tallene ikke afspejler den samme udvikling som grafen, skyldes det, at tallene er afrundede til én decimal. Generelt er trivslen på Hedegårdsskolen stigende, og skolen ligger over kommunegennemsnittet.

Den sociale trivsel (Figur 25) er den indikator, hvor eleverne svarer mest positivt ligesom på kommuneniveau.

Støtte og inspiration er den indikator, hvor eleverne svarer mindst positivt, men eleverne svarer mere positivt end på kommuneniveau.

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Resultater af udvalgte spørgsmål 4.- 9. klasse

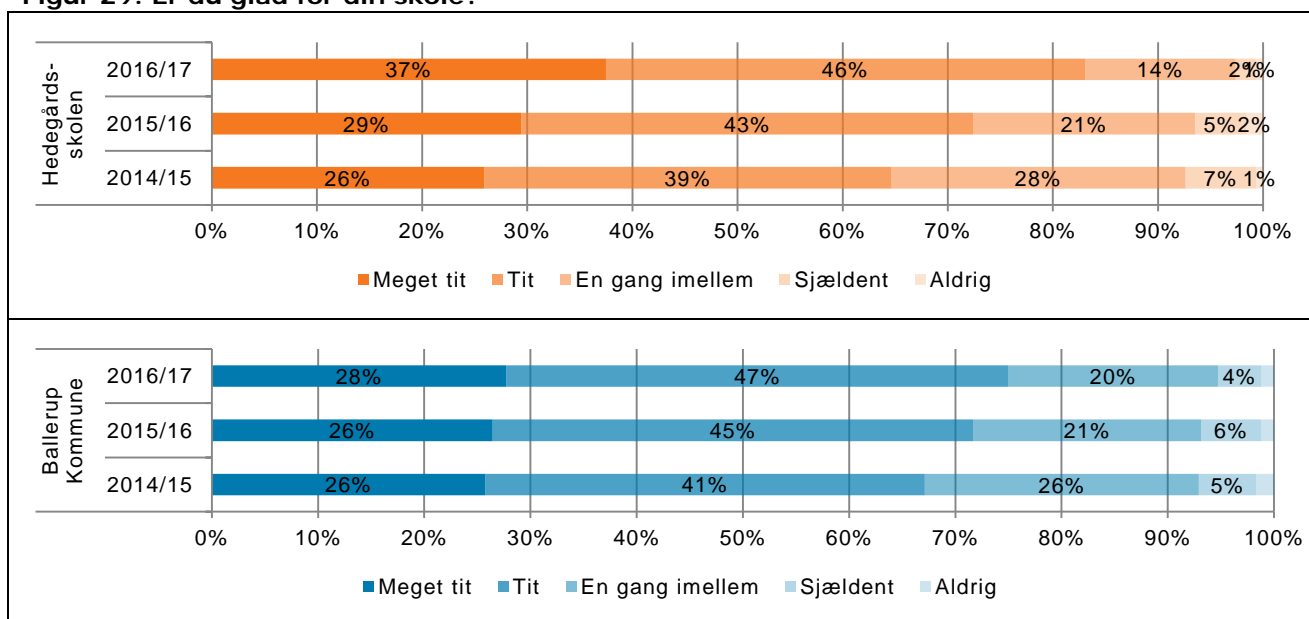
Nedenfor er nogle eksempler på, hvordan elevernes svar på seks forskellige spørgsmål fordeler sig.

Figur 29 til Figur 31 er eksempler på spørgsmål inden for kategorien social trivsel.

Den generelt gode trivsel blandt eleverne afspejles også i svarene på spørgsmålet om, hvorvidt de er glade for deres skole (Figur 29). Således svarede 83 % af eleverne, at de meget tit eller tit er glade for deres skole. Det er over kommunegennemsnittet.

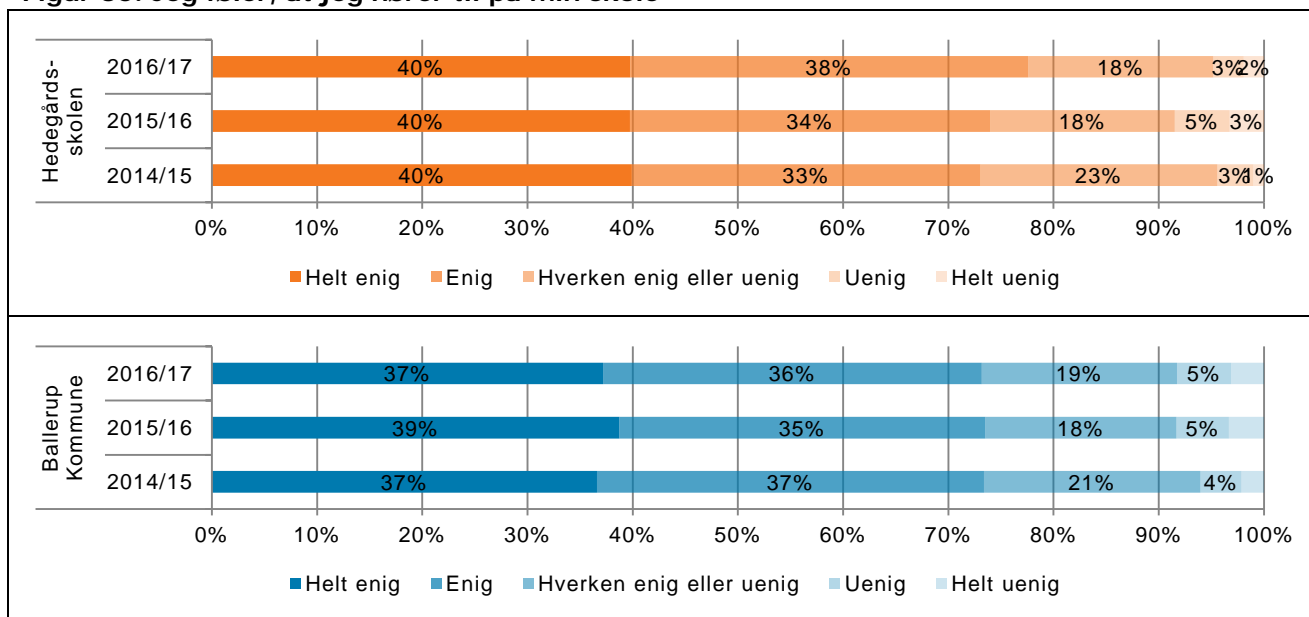
På Hedegårdsskolen er 78 % af eleverne enige eller helt enige i, at de føler, at de hører til på deres skole (Figur 30). Det er også over kommunegennemsnittet.

Figur 29: Er du glad for din skole?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 30: Jeg føler, at jeg hører til på min skole

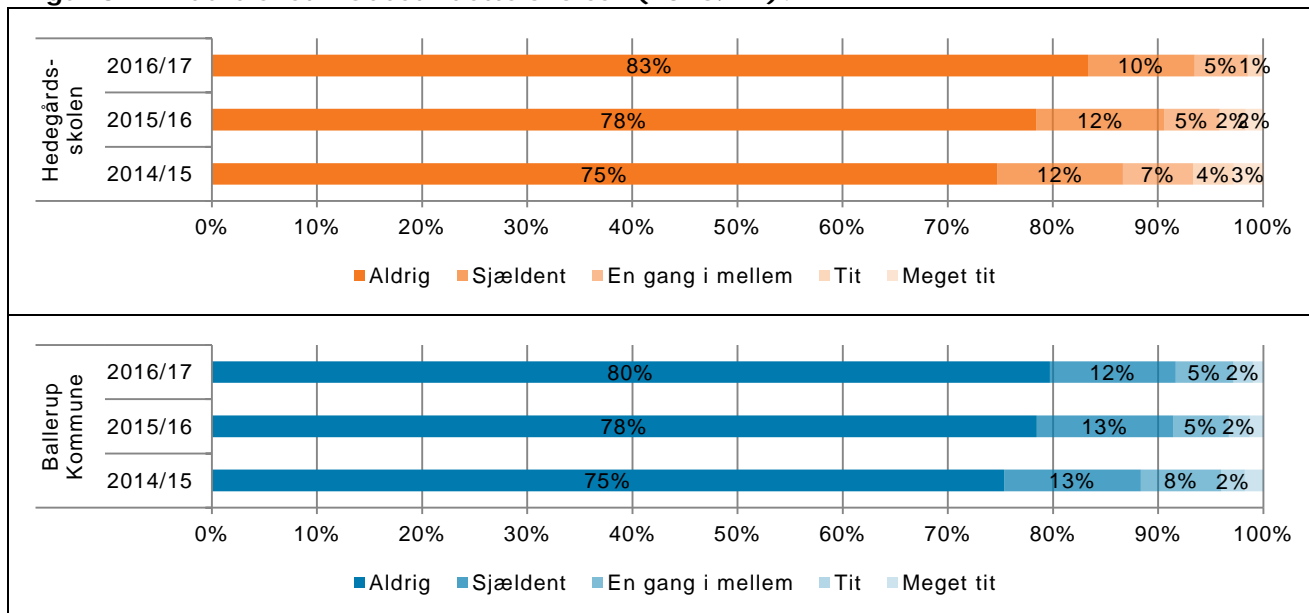

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Det har de senere år været styrket fokus på at bekæmpe mobning på skolerne. Siden 2009 har det været lovpligtigt for alle skoler at have en antimobbestrategi. Der gennemføres jævnligt nationale kampagner for at sætte fokus på mobning, senest Alle for én mod mobning (alleforenmodmobning.dk).

Figur 31 viser andelen af elever, der giver udtryk for at være blevet mobbet. På Hedegårdsskolen er der fremgang i andelen af eleverne, at de aldrig bliver mobbet. Hele 83 % svarer, at de aldrig bliver mobbet. Det er meget positivt.

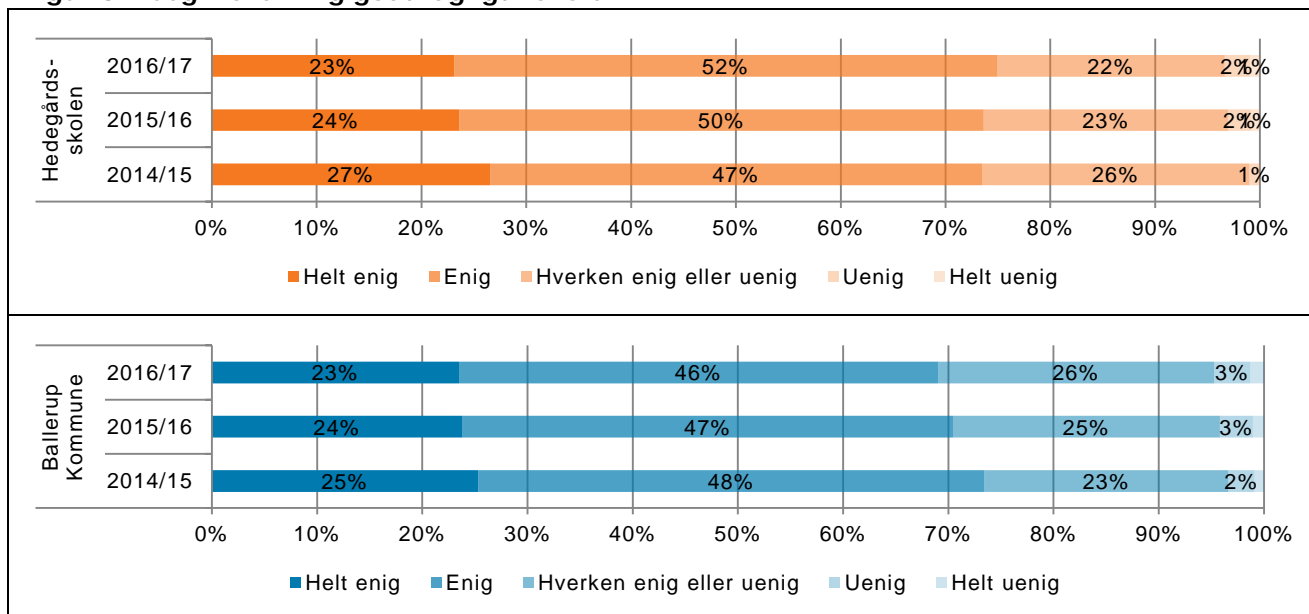
Figur 31: Er du blevet mobbet i dette skoleår (2016/17)?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Et af spørgsmålene inden for faglig trivsel går på elevernes oplevelse af deres eget faglige niveau. Ca. 3/4 af eleverne synes, at de klarer sig godt fagligt på Hedegårdsskolen (Figur 32). Det er højere end kommunegennemsnittet.

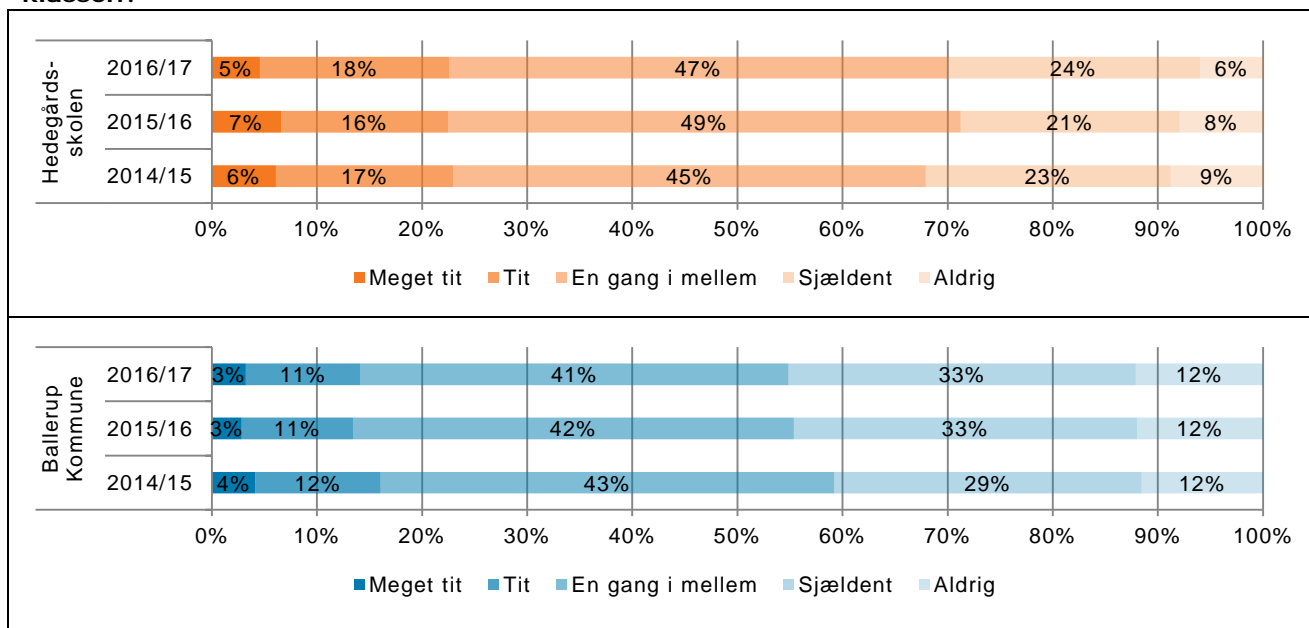
Figur 32: Jeg klarer mig godt fagligt i skolen

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Indikatoren "Støtte og inspiration i undervisningen" indeholder spørgsmål omhandlende elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte. Som beskrevet tidligere er indikatoren der, hvor eleverne er mindst tilfredse både i Ballerup Kommune og i landet som helhed. Det kommer bl.a. til udtryk, når man ser på svarfordelingen til spørgsmålet: "Er du og dine klassekammerater med til at bestemme, hvad I skal arbejde med i klassen?". På Hedegårdsskolen er flere med til at bestemme i forhold til i resten af kommunen (Figur 33). Det er dog en tilbagegang i forhold til året før.

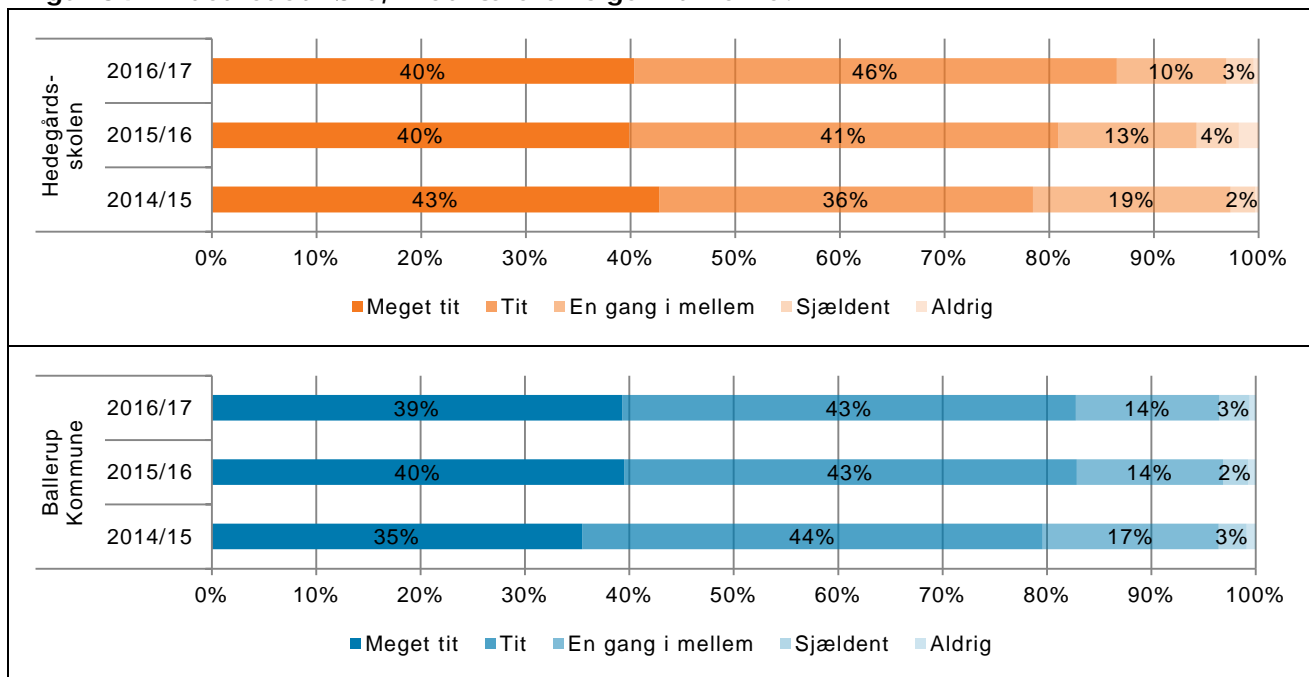
Figur 33: Er du og dine klassekammerater med til at bestemme, hvad I skal arbejde med i klassen?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Ro og orden handler bl.a. om, hvorvidt eleverne kan høre, hvad læreren siger i timerne (Figur 34). Også på dette spørgsmål svarer eleverne på Hedegårdsskolen mere positivt end i resten af kommunen. Således kan 86 % af eleverne meget tit eller tit høre, hvad læreren siger.

Figur 34: Er det let at høre, hvad læreren siger i timerne?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

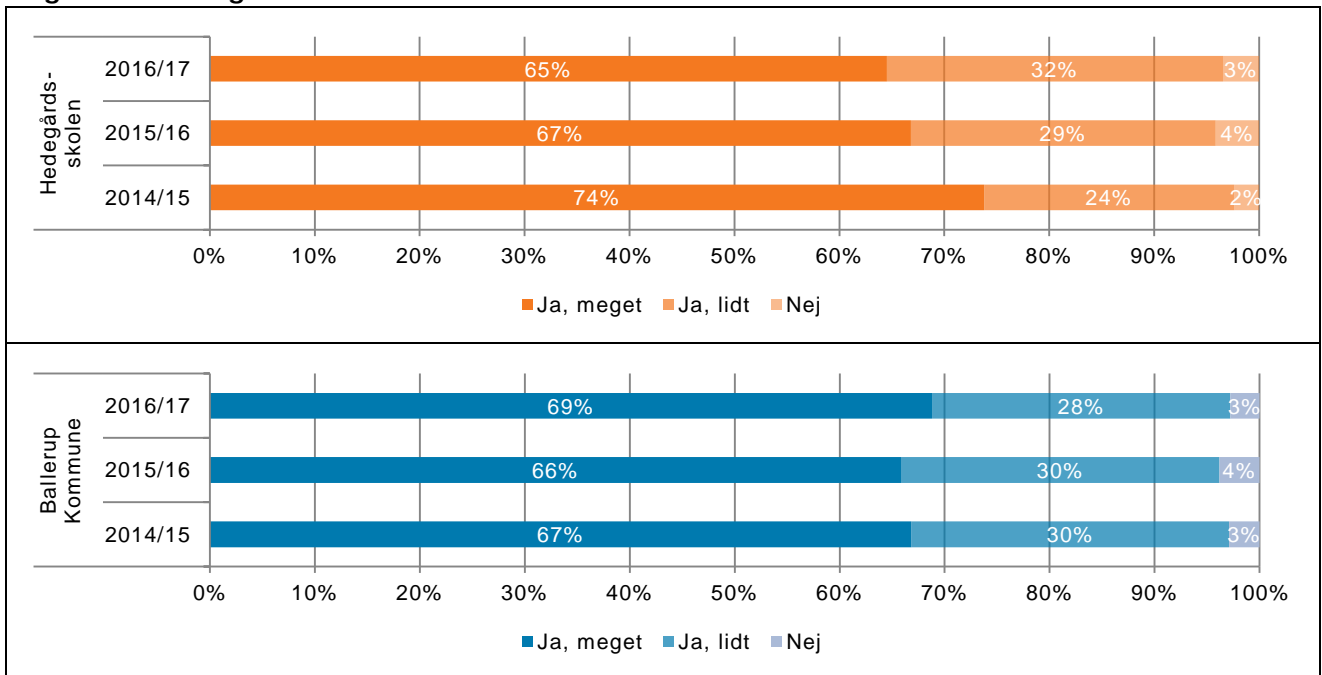
Trivselsmålingen blandt elever i 0.-3. klasse

Som tidligere beskrevet svarer elever i 0.-3. klasse på 20 spørgsmål med hver tre svarmuligheder. Der er mulighed for, at eleverne får spørgsmålene læst op. På trods af de enklere spørgsmål skal svarene fra de yngste elever tages med et vist forbehold, da der er stor risiko for, at svarene afspejler en her og nu stemning (fx træthed i sidste time eller en oplevelse fra frikvarteret) mere end en generel og stabil vurdering af trivslen. Derfor indgår de yngste elevers besvarelser ikke i indikatorberegninger mv. Når eleverne alligevel spørges, er det fordi, svarene kan give et billede af stemningen, og især fordi målingen sætter fokus på trivsel og giver anledning til dialog i klassen.

Her er medtaget to eksempler på spørgsmål til de yngste elever. Figur 35 og Figur 36 viser svarfordelingen på spørgsmålene "Er du glad for din skole?" og "Lærer du noget spændende i skolen?".

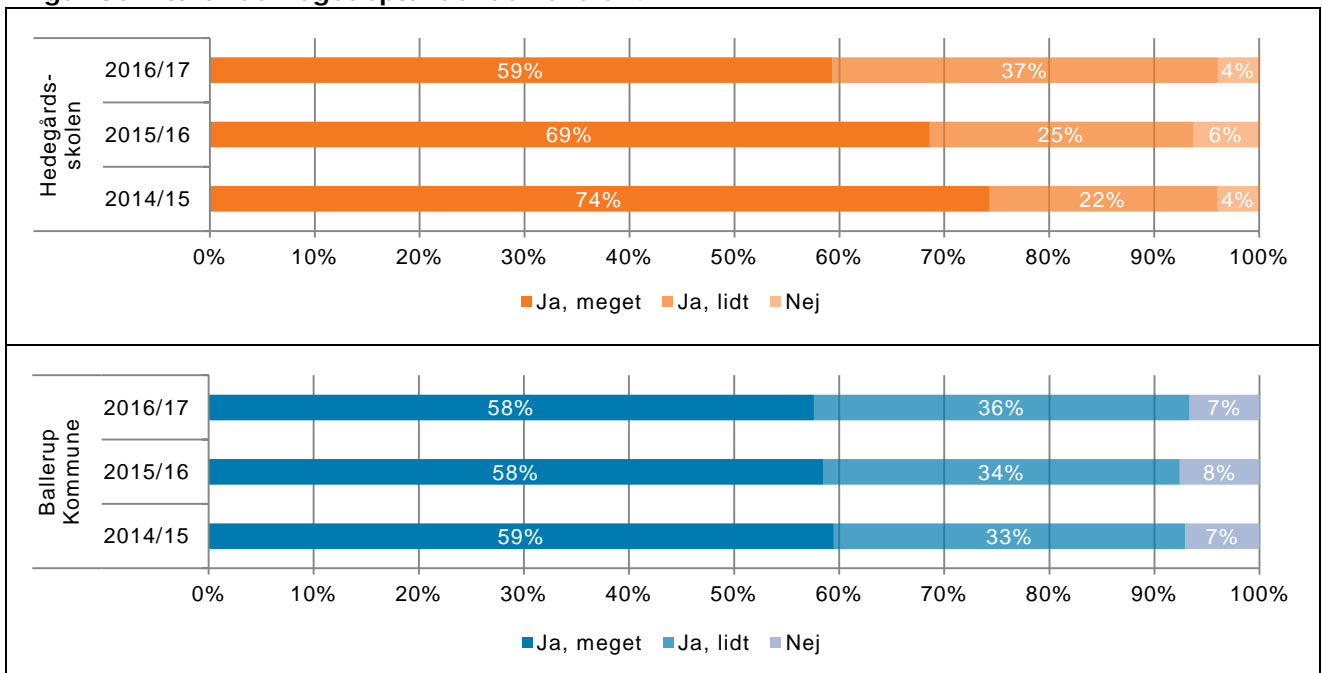
De fleste elever er meget glade for deres skole, og de fleste elever synes også, at de lærer noget spændende i skolen.

Figur 35: Er du glad for din skole?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Figur 36: Lærer du noget spændende i skolen?

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

9.2 Elevfravær

Der er stort fokus på elevernes fravær både på skolerne, i Center for Skoler, Institutioner og Kultur og Center for Børne- og Ungerådgivning. Et stigende fravær (især det ulovlige) er nogle gange de første tegn på, at eleven har problemer enten på skolen eller i hjemmet, og der er derfor grund til at følge tæt op på et stigende fravær hos den enkelte elev.

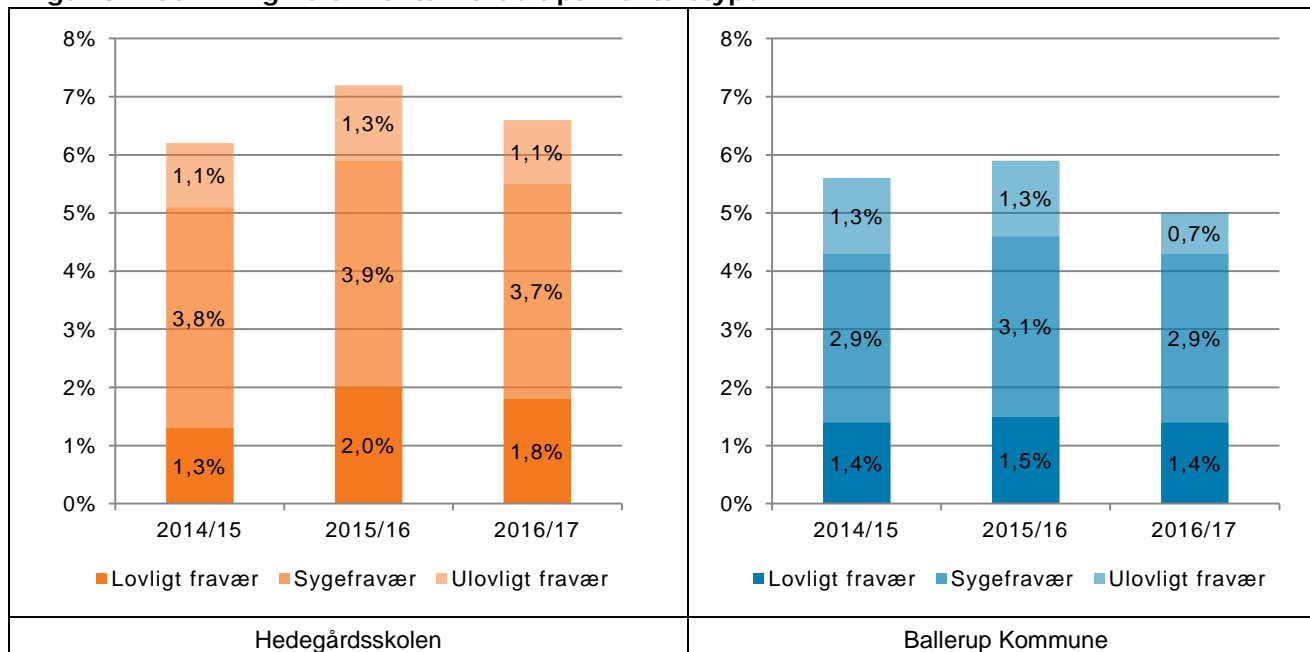
På kommuneniveau er bl.a. udarbejdet et sæt fælles retningslinjer for registrering og opfølgning på elevers fravær under titlen "Godt du kom".

I udkolingen er der i efteråret 2016 implementeret et nyt system (e-protokol), der giver mulighed for at registrere elevernes fravær på timebasis og dermed hurtigere opfange et eventuelt mønster i fraværet. Der er også mulighed for at sende SMS til elev og forældre, hvis en elev ikke møder til timen.

For elever med særlig højt fravær arbejdes sammen på nye måder – samarbejdsmodellen - som styrker det tværfaglige arbejde omkring de unge.

Elevernes fravær opgøres i fravær pga. sygdom, lovligt fravær (med skolens godkendelse) og ulovligt fravær (uden skolens godkendelse). Fordelingen ses i Figur 37, men skal læses med det forbehold, at de ændrede registreringspraksisser i sig selv kan betyde en ændring af tallene. På Hedegårdsskolen er der sket et fald i fraværet. Faldet er fordelt på alle tre kategorier.

Figur 37: Udvikling i elevfravær fordelt på fraværstype

(Kilde: Styrelsen for It og Læring)

Status på Hedegårdsskolen

Elevfravær er noget, vi følger tæt på Hedegårdsskolen, og det har også skolebestyrelsens bevågenhed. Derfor har skolebestyrelsen også for ganske nyligt lavet nye principper omkring elevfravær, bl.a. vedrørende forældreinddragelse. Principperne ligger på skolens hjemmeside.

10 Tilsyn

Hvert andet år gennemfører Center for Skoler, Institutioner og Kultur tilsyn med specialskoler og specialtilbud, der ligger på almenskolerne. Som noget nyt er tilsynet en del af kvalitetsrapporten.

Tilsynet er både en vejledning og en kontrolforanstaltning, som skal sikre, at børn, der af Kommunalbestyrelsen er henvist til et specialiseret undervisningstilbud, får en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Derudover er det tilsynets opgave at sikre, at specialundervisningen har adgang til de serviceforanstaltninger, ressourcer og hjælpemidler, som ligestiller undervisningen med kommunens øvrige folkeskoleundervisning.

Ballerup Kommunes tilsynskoncept kombinerer en række forskellige metoder til indsamling af viden, som tilsammen tager afsæt i en anerkendende og konstruktiv tilgang. Metoderne er kvalitative interviews, fokusgruppeinterview, observation og gennemgang af dokumenter.

Den anerkendende og værdsættende tilgang handler om at fokusere på og lade sig inspirere af det, der virker på det enkelte tilbud. Dette indebærer, at tilsynet og tilbuddet i fællesskab søger at identificere tilbuddets ressourcer, styrker og gode erfaringer. Metoden er særlig velegnet til det fremadrettede arbejde med at skabe overensstemmelse mellem elever og forældres forventninger om faglig og social udvikling og medarbejderes og ledelsens muligheder og rammer.

Tilsynet giver et øjebliksbillede baseret på dialog, udsagn, observationer samt foreliggende baggrundsmateriale. Tilsynet er derfor ikke nogen garanti for, at alle forhold på tilbuddet til hver en tid lever op til de lovgivningsmæssige krav og kommunalbestyrelsens forventninger.

I 2017/18 har tilsynet været bygget op om børne- og ungestrategiens tre temaer: trivsel, læring og samarbejde.

På Hedegårdsskolen ligger gruppeordningen for elever med vanskeligheder inden for autismspektret eller med diagnosen ADHD samt modtageklasser for børn, der lige er kommet til Danmark.

10.1 Gruppeordningen for elever med vanskeligheder indenfor autismspektret eller med diagnosen ADHD

Gruppeordningerne er for normalt begavede elever med vanskeligheder indenfor autismspektret eller diagnosen ADHD. En del elever har også andre udfordringer såsom dysleksi, emotionelle vanskeligheder eller tillægsdiagnoser som OCD, ADD og Tourettes syndrom.

Personalet er sammensat af lærer- og pædagoguddannet personale, der har erfaring med målgruppen. Kompetencerne dækker både det fagfaglige og den specialpædagogiske viden.

Opfølgning fra sidste tilsyn

I sidste års tilsyn blev gruppeordningen anbefalet en række tiltag, som der efterfølgende er blevet arbejdet med. Der gives her en status på arbejdet.

Anbefaling 1: At udvikle fritidstilbuddet til elever i ADHD-tilbuddet.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

ADHD-gruppen har nu to faste pædagoger med de rette kompetencer tilknyttet fritidsdelen. Det betyder, at vi har et fast tilbud til de yngste elever. Der er åbent hver dag og i alle uger. Eleverne starter i fritidstilbuddet i deres klasselokale med de to pædagoger, de kender. Der er et program, som tager hensyn til de enkelte børns behov. Nogle vil alt efter programmets indhold tilbringe tid i BFO, mens andre elever deltager i aktiviteter i det mindre fællesskab.

Anbefaling 2: At arbejde med, at de ældste elever udvikler sig til livsduelige unge, der kan sluses ud i tilbud, de kan se sig selv i – og her indgå i et uddannelsesforløb.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Der arbejdes målrettet på, at de ældste elever kommer i praktik, tager afgangsprøven og sammen med forældrene vejledes i relevante uddannelsesmuligheder fremadrettet.

Anbefaling 3: At udvikle større integration mellem gruppeordningerne og almenområdet.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Arbejdet med at integrere gruppeordningerne i skolens store fællesskab er en vedvarende opgave. Der er stor opmærksomhed på at finde de steder og aktiviteter, hvor der er velfungerende fællesskaber. Der er flere fællesskaber, fx. det store fællesskab, der knytter sig til at være elev på en folkeskole, men også fællesskabet i at være en del af gruppeordningen og et fællesskab mellem de ældste elever, når de er sammen i brobygningsforløb. Gruppeordningerne er altid tænkt med i og ind i de aktiviteter, der udspiller sig på skolen. Opgaven er hele tiden at identificere og tilbyde de aktiviteter, som gruppeordningernes elever kan opleve at trives med.

Anbefaling 4: At arbejde med optimal placering af eleverne grupperne imellem.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Vi har fået gode muligheder for at flytte elever mellem grupperne. Det sker i samarbejde med PPR og efter ansøgning, især for at kunne placere visiterede elever mere fleksibelt i henhold til vores eget kendskab til grupperne. Der er et velfungerende samarbejde med PPR om denne opgave.

Børne- og ungestrategien

Børne- og ungestrategien er gennemgået på et fællesmøde for medarbejderne. Medarbejderne fortæller, at de ikke har det store kendskab til strategien, og der venter et arbejde forude i forhold til at få den implementeret i praksis. Ledelse og medarbejdere fortæller samstemmende, at den praksis børne- og ungestrategien lægger op til, på mange måder allerede eksisterer på skolen.

Der er stor opmærksomhed på, at eleverne skal rustes til uddannelse. Derfor tænkes fællesskaberne ind i alle læringssammenhænge, og

BALLERUP

arbejdet med fællesskaber prioriteres højt i samarbejdet med Center for Børne- og Ungerådgivning.

Trivsel

Medarbejderne giver udtryk for, at de vægter arbejdet med fællesskabet højt, og at de sociale og faglige fællesskaber supplerer hinanden. Det sociale fællesskab prioriteres højt herunder fælles oplevelser ude af huset, madordninger og fælles klasseregler. Der er fælles undervisning ved rundbordet, opmærksomhed på fagligt samarbejde og åbenhed i forhold til elevernes individuelle niveau og ressourcer.

Læreren optræder som en faglig autoritet, samtidig med at der arbejdes relationelt anerkendende, opmuntrende og bekræftende i samværet med eleverne. Der tages individuelle hensyn, når der stilles krav. Lærerne er fleksible og tilpasser undervejs planlagte aktiviteter til, hvad der er muligt at gennemføre i elevgruppen. Eleverne inddrages i relevante beslutninger, og får positiv feedback i de andres påhør. Det giver en god stemning og en følelse af samhørighed.

Tilsynet observerer, at eleverne oftest gerne vil være en del af fællesskabet med hinanden og lærerne. I nogle klasser er det tydeligvis svært at etablere et læringsmiljø med fokus på fagligt fællesskab og et læringsperspektiv samtidig, da elever melder sig ind og ud af konteksten på skift og således forstyrrer hinanden.

Medarbejderne påpeger flere udfordringer i forhold til at fastholde et læringsperspektiv i fællesskabet. Tilsynet oplever ligeledes et svingende niveau for det læringsmiljø, lærerne lykkes med at rammesætte til gavn for elevernes samlede læring.

I og med de to gruppeordninger i langt højere grad end tidligere tænkes som ét tilbud, har ledelsen fået større råderum i forhold til placeringen af eleverne. Dermed kan elevernes trivsel og læring tilgodeses, idet det er muligt at flytte en elev fra en klasse til en anden, når det skønnes hensigtsmæssigt. Der er flere gode erfaringer med udveksling af børn fra ADHD-gruppeordningen til autismegruppeordningen, men endnu ikke den anden vej.

Læring

Klasseværelserne er indrettet både til individuelt arbejde ved egne borde med diverse visualiserings- og støttesystemer og til fælles undervisning ved rundbord. Indretningen gør det muligt, at alle elever fælles kan præsenteres for indholdet i undervisningen samtidig med, at der er plads til differentieret individuel deltagelse alt efter fagligt niveau, engagement og ambition.

Det er tydeligt, at forberedelse og struktur i højere eller mindre grad er en vigtig pædagogisk værdi og tilgang. Der ses i timerne eksempler på opmærksomhed overfor elevernes forforståelse, genopfriskning af tidligere undervisnings indhold samt præsentation af den enkelte times program. Der er både lærere og pædagoger til stede i klasserne. I nogle klasser synes samarbejdet afstemt, idet alle medarbejdere er lige aktive og har egne opgaver. Dette kan med fordel bredes ud til alle klasser.

I nogle timer ses læringsparate elever i et miljø med fokus på læring i et fint samspil mellem børn og personale. I andre timer er elevernes læringsudbytte ikke stort, hvilket fra lærerside forklares med tidspunktet på dagen samt med hensynet til elevernes vanskeligheder med at udholde og fokusere.

Under observationerne fortælles det til tilsynet, at flere elever er fraværende på grund af individuelle hensyn til elevens øvrige aktiviteter og samlede trivsel.

Samarbejde

Det beskrives overfor tilsynet, at specialtilbuddets elever så vidt muligt kobles tættere til almenmiljøet, men at det opleves som en udfordring, og derfor ikke er almindelig procedure.

Aktuelt har én elev idræt sammen med en almenklasse. Derudover deltager gruppeordningens elever så vidt muligt i fælles aktiviteter, som skolen arrangerer for alle. Nogle elever er i fritidsdelen inkluderet i den almene del.

I udskolingsklasserne fokuseres på udslusning til ungdomsuddannelser, særligt brobygning, og her er tilbagemeldingerne, at eleverne klarer sig godt med meget lidt frafald.

Der er en fælles opmærksomhed overfor, at ideer udvikles, når personalet bevæger sig mellem specialtilbud og almenklasserne. Der er lærere, der har enkelte timer i almenklasserne. Ligeledes arbejder ressourcepædagoger som brobyggere for eleverne til almenmiljøet.

Der er et velfungerende samarbejde med læsevejlederen og PPR-psykologer, som tilbyder vejledning og supervision i forhold til eleverne og medarbejdernes egen praksis. Her opleves samarbejdet både let tilgængeligt og fleksibelt.

Tilbuddet lykkes med:

- Et bedre samarbejde end tidligere mellem de to tilbud, herunder fleksibel placering af den enkelte elev til gavn for trivslen.
- Et stort engagement, kendskab og individuel hensyntagen i forhold til eleverne.
- Tydelige pædagogiske strategier og gode teamsamarbejder i autismitilbuddet.

Opfordringer til videreudvikling i tilbuddet:

- At opmærksomheden skærpes omkring, hvordan den samlede skoletid kan bruges optimalt til læring og trivsel med færre undtagelser i form af individuel hensyn med fravær til følge.
- At ADHD-gruppeordningen får fokus på læringsmiljøets og fællesskabets betydning for den enkeltes mulighed for deltagelse og tilegnelse af læring.
- At medarbejderne er afklarede og aftaler, hvordan de samarbejder i klassen til gavn for et befordrende læringsmiljø for eleverne samlet set.
- At man er opmærksom på, om gruppeordningernes fysiske placering er optimal i forhold til at samarbejde med resten af skolen både elev- og lærermæssigt.

10.2 Modtageklasserne

Modtageklasserne er Ballerup Kommunes tilbud til børn, der flytter til Danmark og ikke har dansk som modersmål eller et funktionelt dansk sprog. Modtageklasserne er et tilbud, hvor eleverne har samme fag og timer som almenkolen, og eleverne kan være tilknyttet klasserne i op til 2 år, inden de udsluses endeligt til en almenklasse.

Opfølgning fra sidste tilsyn

Ved sidste tilsyn fik modtageklasserne følgende anbefalinger:

Anbefaling 1: Kompetenceudvikling i medarbejdergruppen så lærerne bliver klædt på til at kunne manøvrere i og tackle de mange kulturelle dilemmaer.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Vi har deltaget i Undervisningsministeriets arrangementer, som retter sig mod lærere i modtageklasser. Tilbuddet modtager fortsat mange forskellige nationaliteter og dermed elever, som kommer fra meget forskellige uddannelsessystemer. Elevernes baggrunde er derfor meget forskellige.

Anbefaling 2: At der skal arbejdes med den udfordring det er at kunne håndtere et stort elevgennemtræk.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Det er et vilkår som i perioder udfordrer medarbejderne, hvilket ledelsen er opmærksom på.

Anbefaling 3: At der skal findes en måde at håndtere det dilemma, at der udsluses elever i udskolingen til almenklasser kort før ungdomsuddannelserne.

Lederens tilbagemelding efterår 2017:

Naboskolerne har en god og involverende indstilling, når de får en henvendelse fra os om udslusning af en elev. Vi har erfaring med at udsluse elever delvist til andre distriktsskoler, hvor det kan fungere, at eleven skal bevæge sig mellem to skoler og klasser i en overgang, inden eleven er klar til hel udslusning.

Vi arbejder også med at udsluse elever delvist på Hedegårdsskolen før en endelig udslusning til elevens distriktsskole. Der tages individuelle hensyn til den enkelte elevs potentialer og ressourcer. Der er ikke altid lette løsninger, men de findes ved den gode dialog.

Børne- og ungestrategien

Under interview med henholdsvis leder og medarbejdere oplyses det, at børne- og ungestrategien "Fællesskab for alle – Alle i fællesskab" er præsenteret for medarbejdergruppen på et lærermøde. Derudover ligger den som link på Skoleintra. Der er fra ledelsens side en opmærksomhed på, at strategien skal italesættes mange gange for at få liv i praksis. Det fremhæves, at den praksis, børne- og ungestrategien lægger op til, på mange måder allerede eksisterer i mange sammenhænge på skolen, når der samarbejdes om elevernes læring, udvikling og trivsel.

Trivsel

Medarbejderne i modtageklasserne lægger vægt på, at eleverne oplever et fællesskab indbyrdes, både fagligt og socialt. Det opleves som en stor opgave, dels på grund af den store

aldersspredning i klasserne og dels fordi, klasserne er kendetegnet ved stor gennemstrømning. Det påvirker indhold og udbytte af elevernes faglige og sociale fællesskab fra år til år. I år er det lærernes overbevisning, at eleverne føler sig som en del af et fællesskab både i klasserne og bredt set på skolen. Set udefra synes modtageklasserne til dels at være kendetegnet ved, at visse elever kobler sig på hinanden og lærerne, mens andre elever er mere i periferien.

Læring

Modtageklasserne er organiseret med én klasse i indskolingen, én på mellemtrinnet og én i udskolingen. Hver af disse klasser spænder bredt både aldersmæssigt og fagligt. Under tilsynets observationer er læringsmiljøet præget af arbejdsro. Der er både oplæg fra lærere og opmærksomhed fra eleverne i forhold til de fælles temaer samt differentieret undervisning, der tilgodeser den enkelte elevs faglige niveau. Relationen mellem lærere og elever er respektfuld og tryk, og læringsmiljøet er præget af tydelig klasseledelse. Det er tydeligt, at undervisningsdifferentiering vægtes, og at elevernes alder, faglige niveau og tidligere skoleerfaringer i den enkelte klasse kan udfordre. Kommunikationen i undervisningen understøttes af billeder, konkrete og i et vist omfang tavlebrug, og tilsynet ser eksempler på en tydelig rammesætning af dagen samt en veksling mellem stillesiddende arbejde og bevægelsesaktiviteter med fagligt indhold. Undervisningen rummer således både undervisning i dansk som andetsprog og det faglige indhold for lektionen. Kommunikationen i timerne og dermed sprogtiltagelsen hos eleverne er præget af "foræring" af ord fra lærer til elev og "tjekspørgsmål" til eleven, i forhold til hvad tingene hedder. I den mere uformelle kontakt er der også set eksempler på en mere dialogpræget kommunikation.

Samarbejde

Tilsynet hører, at modtageklasserne har gode procedurer for samarbejde med den almene skole. Dette sker i det daglige, da klasserne fysisk er placeret i samme afdelinger som de trin, de hører til. Eleverne er ude i frikvartererne med alle andre og har desuden en repræsentant med i elevrådet. Ofte har eleverne i indskolingsmodtageklassen hurtigt brug for BFO-tilbud, og der er ansat en skolepædagog til at samarbejde om dette.

Derudover er der lærere, som udover at undervise i almenklasserne og i modtageklasserne også er en del af ressourcecenteret, hvilket er med til at skabe videndeling på tværs. Jævnligt evalueres næste skridt for de enkelte elever i forhold til deres deltagelse i undervisning i almenklasserne, og der er procedurer for samarbejde til kommende distriktsskoler med henblik på endelig udslusning. Medarbejderne oplever et fælles ansvar for eleverne og føler sig bakket op af nærmeste leder. I det hele taget oplever teamet samarbejdet med resten af Ballerup Kommune som tilfredsstillende og værdsætter, at de kan få sparring og vejledning, hvis der opstår behov for det.

Tilbuddet lykkes med:

- Tilbuddets tydelige fokus på faget dansk.
- Tilbuddets samarbejde med og elevernes tilknytning til almenklasser samt udslusning i forhold til disse.

Opfordringer til videreudvikling i tilbuddet:

- Udvikling og implementering af et bredere læringsbegreb. Til dette kan hentes assistance hos Ballerup Kommune.

- At lægge vægt på elevernes initiativer i endnu højere grad i undervisningen. At have fokus på mere dialogpræget samspilskommunikation mellem lærer og elev samt mellem eleverne indbyrdes for at udnytte sproget som relations- og trivselsskabende.
- Et øget fokus på faglige fællesskaber.

Bilag 1: Trivselsspørgsmål 4.-9. klasse

	Spørgsmål	Indikator, som spørgsmålet indgår i
1	Er du glad for din skole?	Social trivsel
2	Er du glad for din klasse?	Social trivsel
3	Jeg prøver at forstå mine venner, når de er triste eller sure.	Øvrige spørgsmål
4	Jeg er god til at arbejde sammen med andre.	Øvrige spørgsmål
5	Jeg siger min mening, når jeg synes, at noget er uretfærdigt.	Øvrige spørgsmål
6	Hvor tit kan du finde en løsning på problemer, bare du prøver hårdt nok?	Faglig trivsel
7	Hvor tit kan du klare det, du sætter dig for?	Faglig trivsel
8	Kan du koncentrere dig i timerne?	Faglig trivsel
9	Føler du dig ensom?	Social trivsel
10	Hvor tit har du ondt i maven?	Øvrige spørgsmål
11	Hvor tit har du ondt i hovedet?	Øvrige spørgsmål
12	Er du bange for at blive til grin i skolen?	Social trivsel
13	Hvor ofte føler du dig tryk i skolen?	Social trivsel
14	Er du blevet mobbet i dette skoleår?	Social trivsel
15	Har du selv mobbet nogen i skolen i dette skoleår?	Øvrige spørgsmål
16	Er du og dine klassekammerater med til at bestemme, hvad I skal arbejde med i klassen?	Støtte og inspiration i undervisningen
17	Hvis jeg bliver forstyrret i undervisningen, kan jeg hurtigt koncentrere mig igen.	Faglig trivsel
18	Hvis der er larm i klassen, kan lærerne hurtigt få skabt ro.	Ro og orden
19	Er undervisningen kedelig?	Støtte og inspiration i undervisningen
20	Er undervisningen spændende?	Støtte og inspiration i undervisningen
21	Hvis jeg keder mig i undervisningen, kan jeg selv gøre noget for, at det bliver spændende.	Øvrige spørgsmål

22	Hvis noget er for svært for mig i undervisningen, kan jeg selv gøre noget for at komme videre.	Øvrige spørgsmål
23	Møder dine lærere præcist til undervisningen?	Ro og orden
24	Er det let at høre, hvad læreren siger i timerne?	Ro og orden
25	Er det let at høre, hvad de andre elever siger i timerne?	Ro og orden
26	Lykkes det for dig at lære dét, du gerne vil, i skolen?	Faglig trivsel
27	Hjælper dine lærere dig med at lære på måder, som virker godt?	Støtte og inspiration i undervisningen
28	Hvad synes dine lærere om dine fremskridt i skolen?	Faglig trivsel
29	Jeg klarer mig godt fagligt i skolen.	Faglig trivsel
30	Jeg gør gode faglige fremskridt i skolen.	Faglig trivsel
31	Undervisningen giver mig lyst til at lære mere.	Støtte og inspiration i undervisningen
32	Lærerne er gode til at støtte mig og hjælpe mig i skolen, når jeg har brug for det.	Støtte og inspiration i undervisningen
33	Jeg føler, at jeg hører til på min skole.	Social trivsel
34	Jeg kan godt lide pauserne i skolen.	Social trivsel
35	De fleste af eleverne i min klasse er venlige og hjælpsomme.	Social trivsel
36	Andre elever accepterer mig, som jeg er.	Social trivsel
37	Lærerne sørger for, at elevernes ideer bliver brugt i undervisningen.	Støtte og inspiration i undervisningen
38	Jeg synes godt om udeområderne på min skole.	Øvrige spørgsmål
39	Jeg synes godt om undervisningslokalerne på skolen.	Øvrige spørgsmål
40	Jeg synes, toiletterne på skolen er pæne og rene.	Øvrige spørgsmål

Bilag 2: Trivselsspørgsmål indskoling

	Spørgsmål
1.	Er du glad for din skole?
2.	Er du glad for din klasse?
3.	Føler du dig alene i skolen?
4.	Kan du lide pauserne i skolen?
5.	Er I gode til at hjælpe hinanden i klassen?
6.	Tror du, at de andre børn i klassen kan lide dig?
7.	Er der nogen, der driller dig, så du bliver ked af det?
8.	Er du bange for, at de andre børn griner ad dig i skolen?
9.	Er du god til at løse dine problemer?
10.	Kan du koncentrere dig i timerne?
11.	Er du glad for dine lærere?
12.	Er lærerne gode til at hjælpe dig i skolen?
13.	Er du med til at bestemme, hvad I skal lave i timerne?
14.	Er timerne kedelige?
15.	Lærer du noget spændende i skolen?
16.	Er det svært at høre, hvad læreren siger i timerne?
17.	Har du ondt i maven, når du er i skole?
18.	Har du ondt i hovedet, når du er i skole?
19.	Er jeres klasselokale rart at være i?
20.	Er toiletterne på skolen rene?

BALLERUP
KOMMUNE

Ballerup Kommune
Hold-an Vej 7
4477 2000
ballerup.dk